

MIR I DOBRO

Glasnik Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM

MOSTAR, LVI/1, Uskrs 2024.

PROVINCIJALOVA RIJEČ	
Provincijalova Uskrsna čestitka.	4
GENERALNA UPRAVA	
Pismo Generalnog Ministra.	6
IZ ŽIVOTA PROVINCIJE	
Susret sjemeništara, postulanata, novaka i bogoslova	10
Odluke 12. sjednice Uprave provincije.	11
Dan posvećenoga života u Mostaru	12
Susret trajne izgradnje za svećenike do 10 godina svećeništva.	15
Susret braće do 10 godina zavjeta	16
Priopćenje Provincijalata hercegovačkih franjevaca u svezi nedavnih napada na ubijene fratre	17
Fra Ivan Sesar ponovno imenovan delegatom generalnoga ministra za Albaniju i Crnu Goru	17
Imenovanje fra Joze Grbeša	18
180 godina Franjevačke provincije u Hercegovini – LADO koncert.	18
NAŠI POKOJNICI	
† Berto Grbavac.	19
† Luka Novokmet	19
† fra Ilija Puljić.	19
VATIKAN	
Papina homilija na misi na XXVIII. Svjetski dan posvećenoga života	20
VIJESTI	
Fra Robert Crnogorac izabran u prezbitersko vijeće Nadbiskupije Freiburg	22
Stepinčevo u Podvranicu	23
Susreti mladih HKM Graubünden	23
Svečano je proslavljen blagdan blaženoga Alojzija kardinala Stepinca u Hrvatskoj katoličkoj misiji Zürich u nedjelju, 11. veljače 2024.	24
Nagrada za životno djelo	25
Tiskan novi broj Hercegovine franciscane.	25
Predstavljena knjiga dr. fra Bazilija Pandžića „O Trebinjskoj-mrkanskoj biskupiji“	26
Korizmene kateheze	27
Duhovna obnova u HKM Zürich	28
Fra Iko Skoko novi glavni urednik Movis-a	29
Iz tiska izišla treća knjiga kratkih priča hercegovačkog franjevca, književnika i novinara Miljenka Stojića pod naslovom „Priča o njoj“	29
Kako komunicirati u braku i obitelji?	30
Vrijedan dar Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji i franjevačkoj galeriji u Mostaru	30
„Marijin put križa“	31
Uskrsna čestitka mladih iz Švicarske	31
ADRESAR	
Raspored osoblja	33

Provincijalova Uskrsna čestitka

Draga braćo!

“U povijesti svijeta, samo je jedan grob čuvan, samo je ispred jednoga groba postavljeni vojnici da ga čuvali kako bi spriječili mrtvoga čovjeka da ustane.” (F. Sheen) Odbačena čovjeka koji je živio i služio među odbačenima. Umro je i razapet kao odbačen.

Zamislimo koji je to događaj, koja scena! Tužna?! Nevjerojatna?! Moguća?! Zašto? Očito je da ga se netko bojao jer taj je mogao ono što drugi nisu mogli. Mrtve je dizao, bolesne liječio! Znali su da su ga ubili, da je mrtav, da više ne hoda njihovom zemljom, ali opet ih bijaše strah (Mt 27, 64-66).

Znali su da može sve. Sve je najavio da može.

Nedjeljom ujutro započeo je pokret uskrsnuća: oživljavanje ljubavi, oživljavanje pravde, oživljavanje milosrđa. Ta eksplozija snage, revolucija svjetlosti, potres nemoći, pobjeda ljubavi koja sve spoznaje, još traje!

Dan je ovo po kojem vjerujemo da Gospodin sve može.

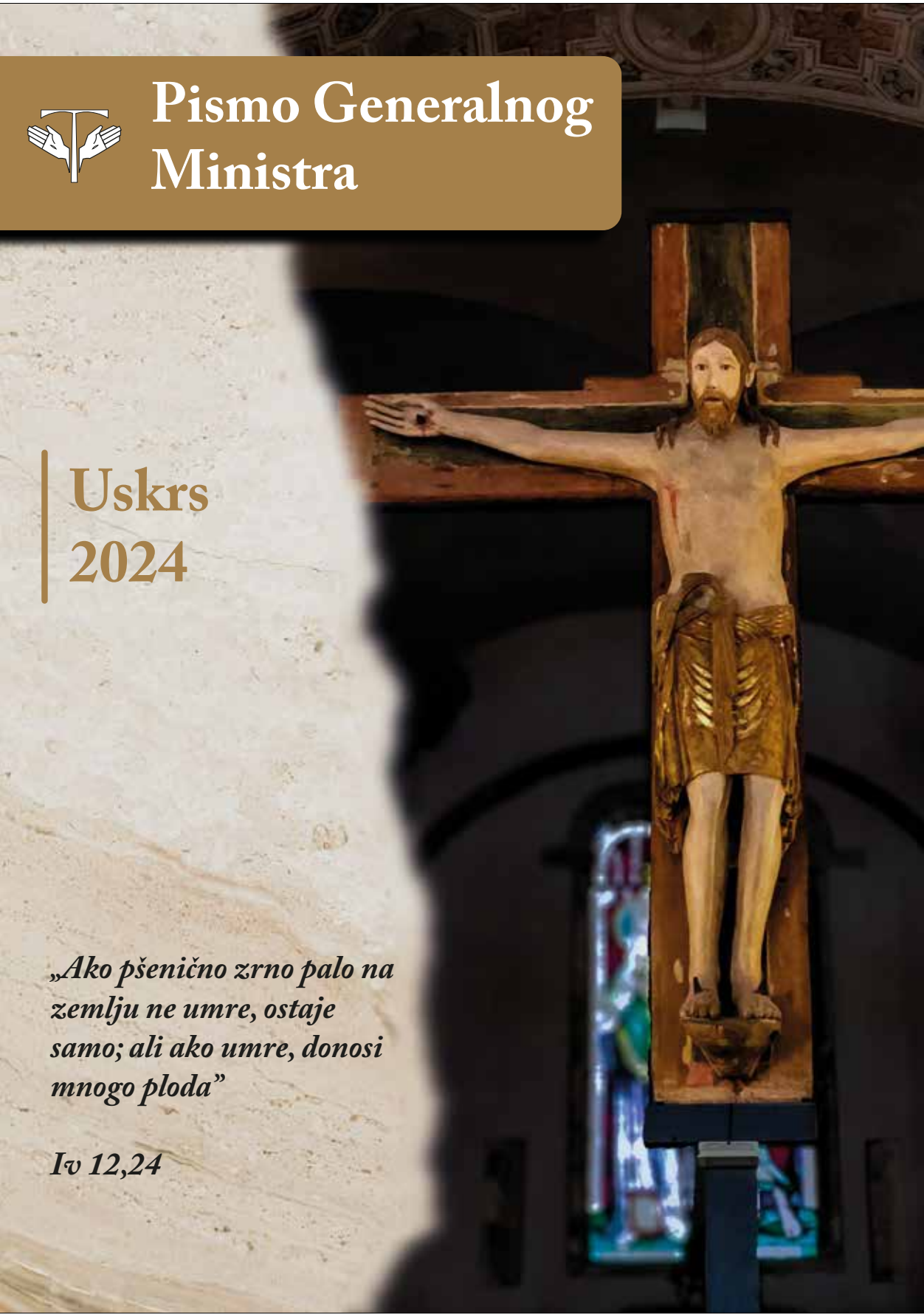
Ništa ga ne ograničava. On je Gospodar smrti i Bog uskrsnuća! On koji ima vlast nad smrću ima vlast nad svime jer ima znanje svega. On zna broj zvijezda. On zna naše ime, broj naših gena. (Iv 10,14-16,27) A tko zna, njemu pripada život!

I nas je došao učiti i poučiti. I nama je dano znati i spoznati Gospodina kako bismo imali život.

Sretan Uskrs.

Fra Jozo

**Pismo Generalnog Ministra za Uskrs 2024.
U Uskrsima svijeta**

*Braći Reda
Sestrama Klarisama i Koncezionisticama
Sestrama franjevkama pridruženim Redu
Svjetočnim franjevcima i franjevkama*

Draga braćo i sestre,

Gospodin vam dao mir!

Želim vam uputiti ovu čestitku za Uskrs 2024. godine na V korizmenu nedjelju, kada evanđelje po Ivanu naviješta: „*Tko ljubi život svoj, izgubit će ga, a tko mrzi život svoj na ovom svijetu, sačuvat će ga za život vječni*” (Iv 12,24-25).

Pogledajmo zajedno tu isprepletenost smrti i života, u spomen na 800 godina Franjinih rana, mističnih znakova njegova zajedništva s Kristom u ljubavi.

Usredotočenost oko križa

„*Sva revnost Božjeg čovjeka, kako prema drugima tako i u tajni njegova nutarnjeg života, bila je usredotočena oko križa Gospodnjega*” (3Čel 2,2).

Križ je ključ za ulazak u Franjino srce. Odlučujući je za one koji žele prigrлити ovaj oblik života (NPr 1,3); to je srce zahvalnosti Ocu (NPr 23,3); to je razlog za molitvu braće u crkvama (Opor 5); to je naš jedini razlog za slavu (Opor 5); to je «Savršena radost». Zato od nas Franjo jasno traži:

“*Donesite svoja tijela kao žrtvu i uzmite njegov sveti križ na svoja ramena i slijedite njegove presvete zapovijedi do kraja*” (SM Ps 7,8).

Klara je na istoj valnoj duljini:

“*Vidi on je se učinio za tebe prezrenim i slijedi ga, učinivši se za njega prezrenim na ovom svijetu. Pogledaj svoga zaručnika, najljepšeg među sinovima ljudskim, koji je za tvoje spasenje postao najponizniji od svih ljudi, prezren, tučen i bičevan mnogo puta po cijelom tijelu, umirući u samim mukama križa: gledaj ga, razmišljaj o njemu, kontempliraj ga želeći ga nasljedovati*” (2PAg 19-20).

Nasljedovati Krista u njegovoj «poniženoj niskosti» središte je poziva Klare i njezinih sestara, što nam omogućuje da u njezinoj radikalnosti prepoznamo i onu Franjinu.

Slavljenje Uskrsa, smrti i uskrsnuća, u ovoj godini posvećenoj ranama, navodi nas da se mi sami usredotočimo, kao pojedinci i bratstva, na slavni križ Gospodnji.

Hitno nam je to potrebno danas da odgovorimo na dar franjevačkog života koji je lijep i sposoban fascinirati, a ne otuđen i dosadan. *“Duh Gospodnji i njegovo sveto djelovanje”* (PPr 10,8) nemilosrdno nas tjera da prijeđemo i nadvladamo strahove i grijehе koji nas blokiraju i potiču da se čuvamo.

Zapitajmo se kako danas ponovno otkriti potrebni zanos da izgubimo svoj život na putu Isusova križa i uskrsnuća i potrošimo ga u velikodušnom daru samih sebe.

Neka nam Duh Stvoritelj ulije odvažnost i strast da danas pronademo čak i nove staze i modele da živimo kao braća i sestre, maleni i kontemplativni, u poslušnosti, bez ičega svoga i u čistoći, hodočasnici u poslanju među i sa siromasima.

Radost i suosjećanje

Na gori La Verna, kako piše sveti Bonaventura, *“osjetio je radost zbog ljubaznog pogleda kojim ga je Krist gledao u obličju serafa, ali mu je prikovanost na križ mačem suosjećanja bola probadala dušu”* (1Bon XIII,3).

Franjo doživljava radost i samilost u susretu s Gospodinom, spokojan dok je prikovan na drvetu. Podsjeća nas da uskrsnuće nije sretan završetak nakon križa, jer Krist dobrovoljno prihvaća ući u ponor smrti, predaje svoj život Ocu i uskrsava u samom činu umiranja!

Upravo je u Duhu gdje snaga uskrsnuća prolazi kroz ljude i stvorenje na različite načine. Ovdje su beskonačni Uskrsi svijeta, ti znakovi života i smrti u kojima je Duh Krista Živoga prisutan i djeluje neprestano, često protiv svih dokaza.

Franjo je u nelagodi s gubavcima iskusio jedan oblik smrti zajedno s uskrsnućem u «pokazivanju milosrđa». Klara ovu uskrsnu radost doživljava u svom odnosu prema svojim sestrama (vidi Opor C, 67-70). Oboje su pokazali da ono što je loše i gorko može se pretvoriti u slatkoću, nagovještaj novog života. Smrt nema posljednju riječ!

Kako u ovom Uskrsu zaboraviti mnoge znakove smrti i života u mjestima rata, nasilja, zlostavljanja, nejednakosti, glad i vapaj našeg zajedničkog doma, stvaranja? Koliko Uskrsa na svijetu! Učimo ih prepoznati kao privučene od strane Onoga koji je *“Prvi i Posljednji, koji bijaše mrtav i ponovno oživje”* (Otk 2, 8b). To je kontemplativni pogled koji nam pomaže da

ne ostanemo paralizirani pred zlom, nego da zajedno s mnogima postanemo stvaratelji uskrslog života!

S tim osjećajima, draga braćo i sestre, želim vam da «uskrsnete» *“utemeljeni i čvrsti u vjeri, nepokolebljivi u nadi evanđelja”* (Kol 1,23), našem životnom zavjetu. Ostanimo blizu onima koji su obilježeni ranama ovoga vremena, pa i onima među nama. Ostanimo blizu u ovom bolnom času narodima u Svetoj Zemlji kao i u Ukrajini i mnogim drugima.

Vjerujemo da u njima Duh Gospodnji će dopustiti da sazriju izdanci novog života.

S blagoslovom svetog Franje, bratski vas pozdravljam.

Vaš brat i sluga,

Fra Massimo Fusarelli, ofm
Fra Massimo Fusarelli, ofm
Generalni Ministar

Rim, 17. ožujka 2024.
V. korizmena nedjelja

Prot. 112997/MG-140

Susret sjemeništara, postulanata, novaka i bogoslova

Oblagdanu Svete Obitelji mlada braća naših odgojnih zavoda (sjemeništara, postulanti, novaci i bogoslovi), zajedno sa svojim odgojiteljima, susrela su se na Širokom Brijegu na Staru godinu. Susret je započeo u popodnevnom satima okupljanjem u samostanskoj blagovao-nici. Riječ Božić i osmijeh na licu bili su prisutni u svakome pozdravu. Nakon okupljanja, preselili smo se u samostansku dvoranu

gdje nam je gvardijan fra Ivan Marić srdačno izrazio dobrodoš-licu, a provincijal fra Jozo Grbeš nas podsjetio na značenje riječi brat. Fra Alojzije Slavko Anđelić nam je održao prigodno predavanje „O savršenstvu života, sveti Bonaventura” u kojemu je govorio o franjevačkoj duhovnosti. Nakon predavanja izmolili smo večernju molitvu časoslova u kapelici te se zaputili u samostansku crkvu gdje smo sudjelovali na svečanoj sv.

misi zahvalnici koju je predslavio odgojitelj bogoslova fra Josip Serđo Čavar. Poslije mise imali smo večeru, a nakon nje uputili smo se na mjesto stradanja naše braće te se pomolili za njihov pokoj i proglašenje blaženim. Lijepo je bilo, na blagdan Svete Obitelji, kao obitelj sastati se na Brijegu, zahvaliti Bogu za proteklu godinu i zajedno s Majkom kročiti u novu godinu. Mir i dobro.

fra Ante Radoš

Odluke 12. sjednice Uprave provincije

UMostaru je 18. siječnja 2024. održan sastanak uprave Provincije. Ovo je 12. sjednica u mandatu ove uprave Provincije.

Zaključci/odluke:

- Provincijskom definatorju izloženo je financijsko stanje Provincije.
- Osnovano je financijsko vijeće Provincije:
 - fra Jure Barišić, ekonom Provincije
 - fra Miro Šego, vikar Provincije, član
 - fra Hrvoje Miletić, član
- Uprava je odlučila financijski pomoći završetak novoga krila samostana na Širokom Brijegu.
- Posebna pozornost posvećena je dosadašnjem radu Vicepostulature „Fra Leo Petrović i 65 subrača”. Osnovano je Vijeće vicepostulature:
 - dr. fra Robert Jolić - pročelnik
 - dr. fra Miljenko Šteko
 - dr. fra Ivan Sesar
 - fra Miljenko Stojić
 - fra Ante Marić
 Ovo vijeće će iscrpno istražiti dosadašnje stanje Viceposlature te u dogovoru s postulatorom franjevačkoga reda, fra Giovangiuseppom Califanom odlučiti kako dalje, kojim imenom i s kojom braćom.
- Osnovano je povjerenstvo za rješavanje statusa širokobriješke gimnazije. U ovom povjerenstvu su:
 - fra Jozo Grbeš, provincijal
 - fra Ivan Marić ml., širokobriješki gvardijan
 - fra Josip Vlašić
 - fra Ivan Penavić

Ovom povjerenstvu će se pridružiti ljudi iz struke kao savjetnici.

- Uprava je raspravljala o pastoralu u Švicarskoj, potrebama nekih misija, osoblju i ostalim temama s toga područja.
- Također je odlučeno aktivnije se baviti pitanjem knjižnice u Mostaru / projekti, ideje, arhitekti/.
- Usvojen je Statut provincijskoga Arhiva.
- Usvojen je Statut provincijske Knjižnice.
- Posebna pozornost posvetila se potrebi postdiplomskih studija. Posebice studiji:
 - pedagogije/odgoja
 - mariologije
 - psihologije i
 - biblijskih znanosti.
 Slanje braće na postdiplomske studije od bitne je važnosti za život zajednice.
- Ove godine obilježavamo 180 godina od dolaska fratara na Čerigaj (1844. – 2024.) Mole se braća da ove godine sve veće

događaje u samostanima, župama i misijama posvete ovom događaju te ga tako svečano obilježe.

- O spomen slavlju na Čerigaju braća će biti uskoro obaviještena.
- U tijeku su pokrajinski kapituli. Na ovim susretima bit će riječi o bratskome životu, stanju zajednica, o primjeni financijskoga programa, pastoralu, mirovinama, te ostalim izazovima bratstva.
- Braća koja nisu potpisala oporuke moraju to učiniti u ograničenom razdoblju. Svaki brat na kojeg se to odnosi bit će o tome uskoro obaviješten.
- Uprava želi nastaviti razvijati bratske odnose s provincijom Bosnom Srebrenom te će u tijeku ove godine biti održan sastanak definatorija dviju provincija.
- Sjednica proširene Uprave Provincije održati će se u samostanu u Tomislavgradu u ponedjeljak i utorak 11. i 12. ožujka 2024.

Dan posvećenoga života u Mostaru

U četvrtak, 1. veljače 2024., godine obilježen je Dan posvećenoga života za sve redovnike i redovnice Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske biskupije. Program ovogodišnjeg Dana posvećenoga života započeo je u Biskupijskom centru pozdravom mons. Petra Palića. Biskup je pozdravio provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Jozu Grbeša, provincijalnu poglavaricu Školskih sestara franjevki Provincije Svete Obitelji u Hercegovini s. Franku Bagarić i sve nazočne redovnike i redovnice. U svom pozdravnom govoru biskup Palić je nazočne podsjetio na pismo Pape Franje u Godini posvećenoga života, odnosno tri glavna cilja u redovničkom životu. Prvi je „sa zahvalnošću gledati prošlost“ da se živim održi vlastiti identitet i svi vidici karizme. Drugi je „živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju“, živjeti Evanđelje u duhu zajedništva, a treći je „s nadom prigrliti budućnost“, unatoč teškoćama koje se susreću u redovništvu, počevši od krize zvanja.

Biskup je zahvalio svim redovnicima i redovnicama na njihovu životnom svjedočenju i služenju u Mostarsko-duvanjskoj i Trebinjsko-mrkanskoj biskupiji.

Nakon uvodnoga biskupovog pozdrava uslijedio je prigodno razmišljanje fra Ivana Landeke, ml., s temom: „Pravilo i franjevačka duhovnost“. Fra Ivan je podsjetio na nastanak Pravila sv. Franje te osobito istaknuo naglaske o molitvi i postu koje se nalaze u Pravilu. Spomenuo je, također, i 800. obljetnicu Božića u Grecciu sv. Franje Asiškoga, podsjetivši kako su te prve jaslice

poslužile kao oltar za slavlje svete mise, za vrijeme koje je sv. Franjo vršio svoju đakonsku službu. Fra Ivan je potaknuo sve nazočne na iskreno i savjesno življenje Evanđelja, odnosno evanđeoskih savjeta siromaštva, poslušnosti i čistoće.

Nakon fra Ivanova razmišljanja, s. Matija Pačar, redovnica iz Družbe Školskih sestara franjevki, održala je predavanje na temu: „Iz rana u novi život – 800. obljetnica stigmi sv. Franje“. Govoreći o sv. Franji, s. Matija naglasila je kako je sv. Franjo utjelovljenje ljubavi i da se to može vidjeti iz njegovog odnosa prema bližnjemu. „Nerijetko u spisima možemo naći kako ga braća nazivaju majkom. Pomalo neobično, ali nam to otkriva njegovu nježnost i brižnost s kojom je susretao čovjeka. Majka je ona koja nosi život u svojoj utrobi, koja se za taj život muči u bolovima, koja taj život oblikuje mnogim suzama i žrtvama a onda ga pušta da bude samostalan. To je sv. Franjo: onaj koji nosi u srcu Riječ, preživljava ju. Nakon toga tu Riječ rađa u mukama – neshvaćanja od svojih najbližih. Jer Franjo prolazi kroz tri neuspjeha: neuspjeh životnoga projekta, neuspjeh odnosa s ocem i moralni neuspjeh – izgubljena sloboda“, naglasila je s. Matija. Govoreći o redovnicima i redovnicama pred otajstvom križa, s. Matija je naglasila da biti pred križem danas znači istinski iskustiti Boga koji nas je pozvao te u tom iskustvu biti zahvalni za rane koje možda nosimo zbog manjkavosti osobne molitve, zbog nekih nutarnjih nezadovoljstava, zbog potrebe da budemo u pravu ili zbog namr-

gođenih lica kojima ovom svijetu nikako nismo znak Radosti. Stoga su redovnici i redovnice pozvani u žrtvi i križu uvijek iznova otkrivati znak spasenja, jer „križ je mjera ljubavi za svakoga od nas“, kazala je s. Matija.

Nakon predavanja uslijedilo je euharistijsko slavlje u katedrali Marije Majke Crkve. Uz biskupa Petra u konceleciji bili su mons. Željko Majić, imenovani banjalučki biskup, fra Jozo Grbeš, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM te 16 redovnika, franjevaca i karmelićana koji pastoralno djeluju u Hercegovini. Posluživali su franjevački novaci s Humca dok je liturgijsko pjevanje animirao zbor časnih sestara pod ravnanjem don Dragana Filipovića.

U prigodnoj propovijedi biskup Petar je na početku podsjetio nazočne kako je Dan posvećenoga života 1997. godine utemeljio sveti papa Ivan Pavao II. kao dan posvećen posvećenim muškarcima i ženama. Blagdan Prikazanja Gospodinova nudi Bogu posvećenim osobama priliku za razmišljanje o njihovu identitetu i poslanju kao posvećenih muškaraca i žena. „Čvrsto vjerujem da je u samom srcu krize koju sada doživljavamo kao Crkva, a posebno koju žive redovnici i redovnice, posljedica zbunjena osjećaja sebe (ili identiteta) i smjera (ili poslanja). Ako je tako, onda se moramo preorijentirati; preispitati svoje živote i svoje zajednice i moliti za milost da budemo hrabri dok činimo potrebne promjene“, rekao je biskup Petar.

U nastavku je biskup ukazao na potrebnu obnovu i promjenu

redovničkoga života kroz četiri koraka: 1. prihvaćanje radikalnoga i potpuna predanja Bogu, 2. prepoznavanje i prihvaćanje vlastite neznatnosti, 3. otkrivanje staroga – novoga načina biti učenicom i 4. zagrliti i naviještati Isusa s radošću.

Redovnici su pozvani posvetiti se samo Bogu i to nepodijeljena srca. Oni trebaju tražiti samo i iznad svega ostaloga Boga. „Redovnički život, prema nauku Crkve, ne dopušta povremenu posvećenost ili posvećenost nekim aspektima moga života i/ili kada to želim“, naglasio je biskup Petar.

Biskup je, također, istaknuo kako smo ponekad izloženi kušnji vjerovati i čak se ponašati kao da smo važni, a zapravo je redovnički poziv povezan sa službenjem. „Isus želi da služimo, pa i ako smo pozvani na vodstvo, i to bez tereta koji dolazi od predrađanja i unaprijed stvorenih ideja. On želi da sada, kao sestre ili braća u jednoj zajednici, zagrlimo jedni druge istinski i bezuvjetno“, kazao je biskup.

Osvrćući se na evanđeoski odlomak o slanju dvanaestorice, biskup je rekao kako je način na koji Isus šalje svoje učenike trebao promijeniti najprije njih same, a ne ljude kojima su poslani.

„Isus je rekao svojim učenicima tada i govori svima nama sada da ostanemo u kućama ljudi i jedemo što nam se ponudi. Da ne ostajemo u svojim kućama i pozivamo ih unutra, gdje ćemo mi biti gospodari ili gazde. Isus poziva sve nas da budemo ranjivi evangelizatori spremni prihvatiti ljude kojima smo poslani, a ne da budemo poput sveznajućih i samoreferentnih osoba. Bog nas je po Kristu u Duhu Svetome pozvao s jednim jedinim poslanjem: očitovati Božju prisutnost svima s kojima se susrećemo. Molimo da nas Marija, Majka Crkve, sveti Franjo, sveta Klara, sv. Vinko Paulski, sv. Ilija zagovaraju da budemo vjerni i radosni svećenici, redovnici i redovnice“, zaključio je biskup.

Po završetku misnoga slavlja zajedništvo i druženje nastavljeno je u katedralnoj dvorani.

Homilija biskupa Petra Palića.

„Godine 1997. sveti papa Ivan Pavao II. ustanovio je 2. veljače, blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu, kao dan posvećen posvećenim ženama i muškarcima. Blagdan Prikazanja Gospodinova slavi susret Isusa kao Krista i Spasitelja sa svojim narodom. Označava trenutak kada su Isusa upoznali i prepoznali Šimun i Ana koji su predstavljali sve one koji su čeznuli za dolaskom Mesije. Ovo dvoje starijih vjernika prepoznalo je Isusa Krista i s radošću ga proglasilo Svjetlom naroda i Otkupiteljem Božjega naroda.

Blagdan Prikazanja nudi Bogu posvećenim osobama priliku za razmišljanje o njihovu identitetu i poslanju kao posvećenih muškaraca i žena. Čvrsto vjerujem da je u samom srcu krize koju sada doživljavamo kao Crkva, a posebno koju žive redovnici i redovnice, posljedica zbunjena osjećaja sebe (ili identiteta) i smjera (ili poslanja). Ako je tako, onda se moramo preorijentirati; preispitati svoje živote i svoje zajednice i moliti za milost da budemo hrabri dok činimo potrebne promjene.

Kako ćemo to učiniti? Sam Dana posvećenog života i Božja riječ, te razni poticaji svetih utemeljitelja i utemeljiteljica redova pokazuju nam smjer i korake.

1. Prihvaćanje radikalnoga i potpuna predanja Bogu

Crkveni nas dokumenti uvijek iznova pozivaju na radikalno posvećenje koje zahvaća cijelu osobu i koje je poziva na apsolutno i potpuno predanje Bogu. Iako su svi krštenici po krštenju posvećeni i pozvani da se pot-

puno posvete Bogu, ipak, poziv posvećenih muškaraca i žena ima svoju vlastitu radikalnu prirodu.

U biti, redovnici su pozvani posvetiti se samo Bogu i to nepodijeljena srca. Oni trebaju tražiti samo Boga i iznad svega ostalog. Posvećena osoba prilikom polaganja zavjeta obvezuje se živjeti kako je Krist živio u svim područjima svoga života: to jest u pogledu imovine (zavjet siromaštva), osjećaja (zavjet čistoće) i autonomije (zavjet poslušnosti). Svi ti elementi i više lijepo su sažeti u kanonu 573 Zakonika kanonskoga prava o naravi posvećenoga života. Redovnički život, prema nauku Crkve, ne dopušta povremenu posvećenost ili posvećenost nekim aspektima moga života i/ili kada to želim.

Bog od nas traži sve ili ništa.

2. Prepoznavanje i prihvaćanje vlastite neznatnosti

Priznajmo, ponekad smo izloženi kušnji vjerovati i čak se ponašati kao da smo važni, vrlo važni! Ali nismo. Važan je Onaj tko nas je pozvao i tko nas šalje. Ljudi kojima smo pozvani služiti su važni.

Vjerujem da su mnogi problemi koje imamo u redovničkim zajednicama s određenim članovima posljedica činjenice da te osobe vjeruju da su važne. Jedan američki pisac franjevac rekao je jednom: „Ako ne možemo vjerovati da imamo vječni identitet u Bogu, onda smo opterećeni stvaranjem vlastite osobne važnosti iz dana u dan. Ili nas je stvorio drugi ili moramo biti sami stvoreni ili živimo u dvorani ogledala slike svih drugih o nama. Tada se natječemo jedni s drugima za dostojanstvo i važnost... Gubimo se u usporedbi, zavisti, natjecanju

i ovisnosti” (Fra Richard Rohr, 22. travnja 2014.).

3. Otkrivanje staroga – novoga načina biti učenik/misionar

Čuli smo Markovo Evanđelje o poslanju dvanaestorice (Mk 6, 7-13). Isus ih šalje dva po dva. Nakon slušanja ovoga Evanđelja, uvijek ostaje pitanje: Jesmo li ikada istinski razumjeli Isusovu poruku ili nauk u ovom odlomku iz Evanđelja? Te Isusove riječi s pravom najprije razumijemo kao poziv na radikalnost i jednostavnost. To je točno. Učenici moraju ići i služiti u sandalama, bez dvije haljine, bez novčanika i šalju se kao janjci među vukove. Ali više od jednostavnosti, Isus od njih traži ranjivost. Način na koji ih je poslao trebao je promijeniti najprije njih same, a ne ljude kojima su poslani.

Isus želi da služimo, ako smo pozvani na vodstvo, i to bez tereta koji dolazi od predrasuda i unaprijed stvorenih ideja. On želi da sada, kao sestre ili braća u jednoj zajednici, zagrlimo jedni druge istinski i bezuvjetno. Isus je rekao svojim učenicima tada i govori svima nama sada da ostanemo u kućama ljudi i jedemo što nam se ponudi. Da ne ostajemo u svojim kućama i pozivamo ih unutra, gdje ćemo mi biti gospodari ili gazde. Isus poziva sve nas da budemo ranjivi evangelizatori spremni prihvatiti ljude kojima smo poslani, a ne da budemo poput sveznajućih i samoreferentnih osoba. Sigurno neću reći ništa novo, ali želim naglasiti i poziv pape Franje u mnogim prigodama da smo svi mi pozvani utjeloviti misionarsku ljubav Crkve koja treba biti djelotvorna njegujući evanđeoske osjećaje prema ljudima koje

muče mnoga zla. Svećenici, đakoni, Bogu posvećene osobe i vjernici laici pozvani su osjećati evanđeosku samilost i postati apostoli milosrđa, naglašava papa Franjo (Papa Franjo na Siciliji, 15. rujna 2018.)

4. Zagrliti i naviještati Isusa s radošću

Evanđelje blagdana Prikazanja nam kaže da je Šimun uzeo dijete u naručje i blagoslovio Boga: “Sad otpuštaš slugu svoga, Gospodaru, po riječi svojoj u miru. Ta vidješe oči moje spasenje tvoje...” I Ana je zahvalila Bogu kad je susrela dijete Isusa. Poput Šimuna i Ane i mi imamo priliku svakodnevno susresti Krista: kroz molitvu, u Euharistiji i u onima koje susrećemo. Jesmo li ga spremni s radošću zagrliti i slaviti Boga za ovaj veliki dar koji smo primili? Neka danas bude dan kada ćemo odlučiti biti radosni i životvorna prisutnost Kristova u svijetu. Ako sam postao mrzovoljan, nezahvalan, „glavni prigovarač” u svojoj zajednici, danas imam priliku preokrenuti svoj život i biti milostiv, ljubazan, redovnik i redovnica pun ljubavi i opraštanja. Nitko od nas ne bi volio čuti još jedan opis subraće ili sestara koji glasi: „Bio je križ sebi i drugima!”

Braćo i sestre!

Bog nas je po Kristu u Duhu Svetome pozvao s jednim jednim poslanjem: očitovati Božju prisutnost svima s kojima se susrećemo. Molimo da nas Marija, Majka Crkve, sveti Franjo, sveta Klara, sv. Vinko Paulski, sv. Ilija zagovaraju da budemo vjerni i radosni svećenici, redovnici i redovnice. Amen.“

Susret trajne izgradnje za svećenike do 10 godina svećeništva

Susret trajne izgradnje za svećenike do 10 godina svećeništva Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske biskupije te Hercegovačke franjevačke provincije održan je 28. i 29. veljače u „Franjevačkoj kući molitve” u Masnoj Luci.

Na ovogodišnjem seminaru, trećem po redu, sudjelovalo je 30 dijecezanskih i redovničkih svećenika i 7 đakona koji su kroz radionice, diskusije i predavanja imali mogućnost proširivanja znanja i stjecanja spremnosti za izazove koji ih čekaju u pastoralnom djelovanju.

Tijek predavanja i diskusija moderirao je don Nikola Menalo, generalni vikar. Na početku je sve sudionike pozdravio i ohrabrio u njihovu poslanju fra Jozo Grbeš, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM.

Biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. Petar Palić u svom pozdravu osvrnuo se na „Direktorij za službu i život

prezbitera” koji doziva u svijest temeljne sastavnice koje su u središtu identiteta, duhovnoga života i trajne izgradnje prezbitera.

Biskup je na početku zahvalio svim svećenicima „za služenje, za darovani život Gospodinu, za vašu hrabru i paradoksalnu prisutnost u svijetu. Zašto hrabra i zašto paradoksalna? Hrabra – zbog toga što nastojite živjeti neke vrednote i na taj način drugima svjedočite da se isplati živjeti za Isusa i njegovu Radosnu vijest, a paradoksalna zbog toga što u svijetu hedonizma, konzumerizma, egocentrizma, nagriženom sekularizmom i liberalnošću stavova i pogleda nije baš suvremeno živjeti život u poslušnosti i beženstvu/celibatu, odnosno živjeti evanđeoske savjete siromaštva, čistoće i poslušnosti.

U tom i takvom svijetu nužno su nam potrebni takvi susreti i trajna izgradnja je s jedne strane odgovornost, vaša osobna, zatim i biskupova, ali trajna izgradnja je i odgoj.

Više od „izgradnje”, odgoja, ovo je zapravo pratnja; pratnja na vašem životnom putu koja vam želi pomoći u suočavanju s izazovima i u susretima s drugima i drugačijima.

Ovi su susreti potrebni kako bismo razvili osjećaj pripadnosti, jer svećeničku službu ne ostvarujemo za sebe i poziv na koji smo se odazvali nema smisla ako nije za druge”, naglasio je biskup Palić.

Biskup je, također, ukazao i na aspekte afektivnosti i intelektualnosti u trajnoj izgradnji, zaključivši da ne trebamo zaboraviti kako smo mi uvijek učenici, učenici u slušanju Gospodina.

„Budimo ono što jesmo i ispuniti ćemo svoju zadaću i biti sretni”, zaključio je svoj pozdrav biskup Palić.

Nakon uvodnih pozdrava uslijedilo je prvo predavanje doc. dr. sc. Anite Begić, pročelnice studija Socijalnoga rada Filozofskoga fakulteta SUM-a te voditeljice Obiteljskoga centra pri biskupijskom Caritasu. Prof. Begić govorila je

o važnosti komunikacije i radu na vlastitim emocijama. Nakon predavanja, uslijedila je radionica u kojoj su svi sudionici imali priliku reći kako pokazuju svoje osjećaje i kako se nose s njima u svom pastoralnom djelovanju.

Uslijedio je duhovni dio susreta: Večernja molitva i euharistijsko klanjanje.

Drugi dan seminara započeo je Službom čitanja i Jutarnjom molitvom. U prijedpodnevnim satima, prof. Begić održala je drugo predavanje na temu: „Osobne granice i samozaštita“, u kojemu je ukazala kako su osobne granice i samozaštita važan dio

oblikovanja zdrave slike o sebi. Prof. Begić govorila je o načinu postavljanja osobnih granica, osvješćivanju vlastitih osjećaja i potreba, preispitivanju svojih uvjerenja, kao i asertivnom načinu komuniciranja.

Nakon kraće diskusije i stanke, biskup Petar Palić održao je završno predavanje na temu: „Brinuti o sebi da bih mogao brinuti o drugima“.

Svoje je predavanje biskup započeo podsjećajući na dva izričaja iz starogrčke etike, *epimeleia heautou* i *gnothi seauton*, kao i smislu svetopisamskoga načela: „Ljubi bližnjega svoga kao samo-

ga sebe“. (usp. Lev 19, 18)

Zatim je biskup govorio o tjelesnom i duhovnom zdravlju, odnosno čistoći srca i ukazao na neke aspekte uravnotežene i zdrave svećeničke osobnosti u brizi za druge.

Euharistijskim slavljem, koje je predvodio biskup Petar u zajedništvu s provincijalom fra Jozom Grbešom i generalnim vikarom don Nikolom Menalom, uz izrečenu zahvalu voditelju „Franjevačke kuće molitve“ fra Josipu Vlašiću i pomoćniku fra Marku Galiću, završena je dvodnevna duhovno-obrazovna izgradnja mladih svećenika.

Priopćenje Provincijalata hercegovačkih franjevacu u svezi nedavnih napada na ubijene fratre

MOSTAR, 28. VELJAČE 2024.

FRA LEO PETROVIĆ bio je častan i pravedan čovjek! Ponosan sam zvati ga mojim predšasnikom. Ubili su ga partizani iz mržnje prema vjeri kao što su ubili više od 600 hrvatskih svećenika, a po svršetku rata stotine nevinih osudili na dugogodišnje zatvorske kazne, na čelu s pravednim i blaženim Alojzijem Stepincem. Časni su to ljudi. Živjeli su u teškim vremenima rata 40-ih godina 20. stoljeća.

Veljača je puna sjećanja na ubijenu našu braću. Čak ih je 45 ubijeno u veljači 1945. godine. Veljača je naš mučenički mjesec, a ta godina *annus martyrum*.

Ovih tjedana, upravo u veljači, svjedoci smo novoga zla iskazana u riječima. U romanu Dragana Markovine 14. februar 1945. ispisano je toliko mržnje prema našem dragom provincijalu fra Leu Petroviću da je teško vjerovati da ovaj čovjek živi u 2024. godini. Markovina napada jednu ideologiju (ustašku), a brani

drugu ideologiju (komunističku) i to preko imena naše braće. One dijaboličke riječi koje Markovina stavlja u usta provincijala dr. fra Lea Petrovića u potpunosti su suprotnosti sa svim onim što je on živio i za što se zalagao, i dakako u potpunom raskoraku sa svim povijesnim dokumentima koje posjedujemo.

Žao mi je gospodina Markovine jer je puno tame u njegovu pisanju. Žao mi ga jer je očito vođen nasljednom komunističkom ideologijom iz koje ne može izići. Žao mi ga jer širi mržnju u gradu iz kojeg je otišao. Krug zla utemeljen na Markovininu romanu nastavio se u planiranoj predstavi „Oslobođeni Mostar“ redatelja Zlatka Pakovića. Mržnja uvijek rađa mržnjom, a laž ratovima. Gospodin Markovina se ograđuje od Pakovića jer Paković „iskrivljuje“ njegov roman, a ne vidi da on sam, Dragan Markovina, gazi istinu i stvara temelje za još veće laži i dublje mržnje.

Papir podnosi svašta, a posebice puno laži, bez obzira je li to

ona pisca Dragana Markovine ili ona novinara Dalibora Milasa u Večernjem listu ili nekih ideoloških portala, poskoka ili pismonosa. Žao mi je ljudi kad im se zbog laži više ne može vjerovati.

Žao mi je tih ljudi. Stalno su u napadačkom modusu bez obzira na teme. Žao mi svih ovih i onih koji misle da se rušenjem gradi i da se napadima stvara. „To stalno laganje i nema za cilj da narod povjeruje u laži već je cilj da ni u što ne vjeruje...“ (Hannah Arendt). Tako se stvara intelektualni i moralni kaos.

Mi, franjevci biramo mir i dobro, živjeti mir i čineći dobro kako bi ljubav rađala ljubavlju. Tako se jedino može graditi budućnost, razumjeti druge, biti blizak patnicima, donijeti ljubav, govoriti istinu i uspravno kročiti ovom zemljom. Molimo da svjetlo istine uvijek nađe put. Ta bolje je govoriti istinu nego laž. Bolje je činiti dobro nego zlo. Bolje je praštati nego suditi. Bolje je biti slobodan nego sužan.

Fra Jozo Grbeš, Provincijal

Susret braće do 10 godina zavjeta

U Gospinom svetištu u Vepriću, u utorak 30. siječnja, započeo je još jedan susret Under Ten braće, riječ je o dvodnevnom susretu. U malom hrvatskom Lurdu, u zagrljaju Biokova, okupilo se 20-ak braće uz virtualnu (zoom) nazočnost nekolicine braće iz inozemstva. Naš susret započeli smo razgovorom uz kavu, a zatim je uslijedilo predavanje fra Alojzija Slavka Anđelića na temu „O savršenom životu“. Potaknuti tim predavanjem susret smo nastavili radom u skupinama. Nakon večernje molitve i večere, zaista sjajno smo se zabavili uz razne igre koje je animirao fra Marin Karačić. Potom je uslijedila zajednička krunica koju smo izmolili pred spijlom Gospe Lurdske.

Srijedu smo započeli jutarnjom molitvom i svetom misom koju je predslavio provincijal fra Jozo Grbeš, a nakon toga uslijedio je još jedan radni dio

u skupinama na zadana pitanja i teme koje je pripremio otac Provincijal. Zajedničkim ručkom završio je naš susret i odmah je ugovoren sljedeći, koji će biti održan 1. svibnja u

Međugorju. U zahvalnosti Bogu za ovaj susret i majci Provinciji, koja nas izgrađuje na putu naše permanentne formacije, nastavljamo zajedno nasljedujući stope svetoga Franje.

Fra Ivan Sesar ponovno imenovan delegatom generalnoga ministra za Albaniju i Crnu Goru

Na sjednici Generalnoga definitorija održanoj 26. siječnja 2024. fra Ivan Sesar, nakon što je tu službu obnašao već tri godine, ponovno je imenovan, delegatom generalnoga ministra fra Massima Fusarelli-a, za Kustodiju Navještenja Blažene Djevice Marije, ovisne o generalnom Ministru, u Albaniji i Crnoj Gori.

Fra Ivan je imenovan na neodređeno vrijeme sa svim ovlastima upravljanja u Generalovo ime.

Imenovanje fra Joze Grbeša

Na svom redovitom zasjedanju u mjesecu ožujku, Generalni Definitorij je imenovao našeg Provincijala fra Jozu Grbeša članom Međunarodnog Povjerenstva našega Reda za zaštitu maloljetnika i odraslih ranjivih osoba za sljedeće trogodište. Zadaća je članova

spomenutog Povjerenstva, na čijem je čelu Generalni Definitor fra Albert Schmucki, pomagati Predsjedniku i drugim članovima u koordiniranju te promicanju mjera i inicijativa zaštite od zlostavljanja u svim aktivnostima i okolnostima u kojima naša braća žive i rade. Njegov rad uključuje

je također pružanje podrške i zaštite osobama koje su ugrožene zlostavljanjem, kako je izričito zatražio i Generalni Kapitul iz 2021. godine u svom zaključku br. 9.

Našem Provincijalu fra Jozi želimo Božji blagoslov u ovoj odgovornoj službi u našem Redu.

180 godina Franjevačke provincije u Hercegovini – LADO koncert

U prigodi obilježavanja 180 godina Franjevačke provincije u Hercegovini, naša Provincija je pozvala Ansambl LADO na korizmeni koncert u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru, 19. ožujka u 19.30 sati. Duhovna, molitvena dimenzija ovog programa pružila je slušateljima jedinstven doživljaj u našoj crkvi sv. Petra i Pavla.

„O, Isuse daj mi suze“ korizmeni je koncert i dio obilježavanja 75. obljetnice umjetničkog djelovanja jedinog profesionalnog folklornog ansambla u Hrvatskoj. Program je donio pomno odabrane korizmene napjeve zabilježene u šokačkim selima u Hrvatskoj, ali i u južnoj Mađarskoj i Vojvodini. Crkveno pučko pjevanje jedinstven je spoj tradicijske i crkvene glazbe, a napjevi sadržani u ovom koncertu pjevali su se tijekom cijelog korizmenog razdoblja, osim „Jadikovanja proroka Jeremije“, koja su se pjevala u Velikom tjednu. Posebno mjesto među korizmenim napjevima, pučkim pobožnostima i običajima u Slavoniji i Srijemu imalo je pjevanje „Gospina plača“ u kojem su Isusova muka i smrt prikazani tugom Majke i Bogorodice. Crkveno pučko pjevanje Slavonije, Srijema i Baranje nalazi se na Listi zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

† Berto Grbavac

Dana, 12. prosinca 2023. preminuo je Berto Grbavac, otac našega + fra Dinka Grbavca. Sprovod je bio u srijedu u 14:00 sati. Sveta misa slavila se u crkvi u Grabu, a potom je bila sahrana na groblju Blace.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

† Luka Novokmet

Dana, 24. prosinca 2023. u Tomislavgradu preminuo je Luka Novokmet (rođen 1952.), opremljen svetim sakramentima, otac našega fra Branimira Novokmeta.

Sprovod je bio u utorak 26. prosinca 2023., na groblju Karaula u Tomislavgradu u 15 sati. Sveta misa zadušnica slavljena je poslije obreda sprovoda u Bazilici.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

† fra Ilija Puljić

Fra Ilija Puljić-Vlahić preminuo je u Chicagu 17. veljače, 2024., primivši sakramente umirućih. Kroz 55 godina fra Ilija je bio član Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji, služeći na desetak mjesta hrvatske iseljenike u Americi i Kanadi. U četvrtak, 22. veljače, 2024. fra Ilija pokopan je u grobnici hrvatskih franjevaca kod Chicaga.

Sprovodnu svetu misu predslavio je fra Ilijin brat mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski u miru, u suslavlju s kustosom fra Markom Puljićem koji je propovijedao i velikim brojem braće iz

naše Kustodije. Prije svete mise upriličen je i posjet i molitva kod pokojnika. Najprije su se rano ujutro molitvom jutarnje iz pokojničkoga slavja od fra Ilije oprostili fratri i časne sestre, a zatim i puk Božji koji je ispunio hrvatsku crkvu sv. Jeronima gdje je slavljena i sprovodna sveta misa.

Marin Barišić, biskupi mons. Petar Palić i biskup u miru mons. Ratko Perić iz Mostara, mons. Antun Škvorčević iz Požege, mons. Roko Glasnović iz Dubrovnika, ravnatelj dušobrižništva za Hrvate izvan domovine don Tomislav Markić i drugi.

S nekoliko riječi na koncu svete mise obratio se i mons. Želimir

U svojoj je propovijedi kustos fra Marko govorio o prijelomnoj vijesti o Isusovu uskrsnuću, vijesti koja je promijenila živote tolikih Kristovih učenika, vijesti kojoj je svoj život posvetio i pokojni fra Ilija. Fra Marko se prisjetio tolikih mjesta u kojima je fra Ilija služio kao svećenik i redovnik, na osobit način ističući ljubav koju su za fra Iliju osjećali brojni vjernici koji su se tih dana javili izrazima sućuti.

Na koncu svete mise župnik fra Antonio Musa pročitao je pismo provincijala fra Jozu Grbeša te izraze sućuti koje su uputili brojni crkveni i društveni uglednici iz Hrvatske i BiH, a među njima i nadbiskup sarajevski mons. Tomo Vukšić i nadbiskup u miru kard. Vinko Puljić, nadbiskup zagrebački mons. Dražen Kutleša, nadbiskup splitski mons. Zdenko Križić i nadbiskup u miru mons.

koji je zahvalio svima koji su se za fra Iliju brinuli od njegovih dječjačkih dana pa sve do njegove starosti u Chicagu, na osobit način njegovoj obitelji i njegovoj redovničkoj zajednici, Provinciji i Kustodiji. U fra Ilijino ime zamolio je sve za oprostjenje i poželio vječni pokoj dragom pokojniku.

Molitve oprostaja od fra Ilije u crkvi i molitve ukopa na groblju predvodio je kustos fra Marko. Pokojni fra Ilija neka počiva u miru!

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Papina homilija na misi na XXVIII. Svjetski dan posvećenoga života

BAZILIKA SVETOGA PETRA
PETAK, 2. VELJAČE 2024.

Dok je narod iščekivao spasenje Gospodnje, proroci su najavljivali njegov dolazak, kako kaže prorok Malahija: „Evo šaljem glasnika da put preda mnom pripravi. I doći će iznenada u hram svoj Gospod koga vi tražite i anđeo Saveza koga žudite. Evo ga, dolazi već – govori Jahve nad vojskama“ (3, 1). Šimun i Ana slika su i prilika toga čekanja. Vide Gospodina gdje ulazi u svoj hram i, prosvijetljeni Duhom Svetim, prepoznaju ga u Djetetu kojega Marija nosi u naručju. Čekali su ga cijeli život: Šimun, „pravedan

i bogobojažan, iščekivao Utjehu Izraelovu“ (Lk 2, 25); Ana, koja „nije napuštala Hrama“ (Lk 2, 37).

Dobro nam je gledati to dvoje starijih ljudi, strpljivih u čekanju, budnih duhom i ustrajnih u molitvi. Srce im je bilo neprestano budno, poput baklje koja stalno gori. U poodmakloj su dobi, ali njihova su srca mlada; ne daju se godinama, jer su im oči uvijek uprte u Boga sa iščekivanjem (usp. Ps 145, 15). Okrenuti Bogu u očekivanju, uvijek u očekivanju. Na svom su životnom putu iskusili teškoće i razočaranja, ali se nisu prepustili malodušju: nisu „umirovili“ nadu. I tako, promatrajući Djetešce, prepoznaju da se

ispunilo vrijeme, da se ispunilo proroštvo, došao je Onaj koga su tražili i za kojim su čeznuli, Mesija naroda. Budno čekajući Gospodina, postaju sposobni primiti ga u novosti njegova dolaska.

Braćo i sestre, iščekivanje Boga važno je i za nas, za naš hod vjere. Svaki dan nas Gospodin pohodi, govori nam, otkriva se na neočekivane načine, a na kraju života i vremena On će doći. Stoga nas On sam potiče da ostanemo budni, da bdijemo, da budemo ustrajni u iščekivanju. Najgore što nam se može dogoditi jest to da utočimo u „san duha“, da uspavamo svoje srce, da umrtvimo dušu, da pohranimo

nadu u mračne kutove razočaranja i bezvoljnosti.

Mislim na vas, posvećena braćo i sestre, i na dar koji vi jeste; mislim na svakog od nas, suvremenih kršćana: jesmo li još sposobni živjeti u očekivanju? Nismo li ponekad previše zaokupljeni samima sobom, svojim poslovima i intenzivnim ritmom svakoga dana, do te mjere da zaboravimo na Boga koji uvijek dolazi? Nismo li možda previše zaokupljeni svojim dobrim djelima da nam čak i redovnički i kršćanski život postaje „mnogo stvari koje treba obaviti“, zanemarujući naše svakodnevno traženje Gospodina? Nismo li ponekad u opasnosti planirati svoj osobni i život zajednice računajući koliki su naši izgledi za uspjeh, umjesto da radosno i ponizno njegujemo malo sjeme koje nam je povjeren, strpljivošću onih koji siju ne očekujući od toga ništa i onih koji znaju čekati Božja vremena i iznenađenja? Ponekad smo – moramo to priznati – izgubili tu sposobnost čekanja. To se događa zbog raznih prepreka od kojih bih istaknuo dvije.

Prva prepreka zbog koje gubimo sposobnost čekanja jest zanemarivanje našega duhovnog života. To se događa kad umor prevlada nad zadivljenošću, kad navika zamijeni oduševljenje, kad izgubimo ustrajnost na duhovnom putu, kad nas negativna iskustva, konflikti ili plodovi koji kao da kasne pretvore u ogorčene i ojađene osobe. Nije dobro žvakati gorčinu, jer u redovničkoj obitelji – kao i u svakoj zajednici i obitelji – ogorčeni ljudi „namr-godeh lica“ čine zrak teškim; tim ljudima kao da je žuč u srcu. Stoga moramo ponovno zadobiti izgublenu milost: ustuknuti i

kroz intenzivan unutarnji život vratiti se duhu radosne poniznosti i tihe zahvalnosti. A to se jača klanjanjem, time da nam „rade“ koljena i srca, konkretnom molitvom koja se bori i zagovara i koja je kadra probuditi želju za Bogom, negdašnju ljubav, divljenje prvoga dana, duh iščekivanja.

Druga je prepreka prilagođavanje stilu svijeta, koje na kraju zamijeni evanđelje. A naš svijet je svijet koji se velikom brzinom mijenja, koji veliča krilaticu „sve i odmah“, koji se iscrpljuje u aktivizmu i u poganskim hramovima konzumerizma ili u zabavi po svaku cijenu pokušava istjerati strahove i tjeskobe života. U takvom ozračju, gdje je šutnja protjerana i izgubljena, čekanje nije lako jer zahtijeva stav zdrave pasivnosti, hrabrost da usporimo korak, da ne damo aktivnostima da nas preplave, da stvorimo u sebi mjesta za Božje djelovanje, kao što uči kršćanska mistika. Pazimo, dakle, da duh svijeta ne uđe u naše redovničke zajednice, u život Crkve i na životni put svakoga od nas, inače nećemo donijeti ploda. Kršćanski život i apostolsko poslanje trebaju da nas čekanje, koje sazrijeva i molitvi i svakodnevnoj vjernosti, oslobodi od mita učinkovitosti, od opsjednutosti učinkom i, iznad svega, od preuzetnosti u kojoj Boga svodimo naše kategorije, jer On uvijek dolazi na nepredvidive načine, dolazi uvijek u vremena koja nisu naša i na načine koje ne očekujemo.

Kao što kaže francuska mističarka i filozofkinja Simone Weil, mi smo zaručnica koja noću čeka dolazak zaručnika, a „uloga buduće mladenke je da čeka [...]“. Željati Boga i odreći se svega drugoga: samo se u tome sastoji

spasenje“ (S. Weil, Attesa di Dio, Milano 1991., 152). Sestre, braćo, njegujmo čekanje Gospodina u molitvi i učimo se dobroj „pasivnosti Duha“: tako ćemo se moći otvoriti Božjoj novosti.

Poput Šimuna, primimo i mi u naručje Dijete, Boga novosti i iznenađenja. Prihvaćanjem Gospodina, prošlost se otvara budućnosti, ono staro u nama otvara se novome koje On sa sobom donosi. To nije lako – znamo to – jer se u redovničkom životu, kao i u životu svakoga kršćanina, teško othrvati „snazi onoga staroga“: „Stareži koja je u nama nije, naime, lako prihvatiti dijete u sebi, ono novo – prihvatiti novo, u svojoj starosti prihvatiti to novo – [...]“. Božja se novost pojavljuje kao dijete, a mi, sa svim svojim navikama, strahovima, tjeskobama, zavistima – sjetimo se zavisti! –, zabrinutostima, nalazimo se pred tim djetetom. Hoćemo li ga zagrliti, prihvatiti, dati mu mjesta? Hoće li ta novost doista ući u naše živote ili ćemo radije pokušati spojiti staro i novo, nastojeći da nas prisutnost Božje novosti što manje ometa i uznemirava?“ (C. M. Martini, Qualcosa di così personale. Meditazioni sulla preghiera, Milano 2009., 32-33).

Braćo i sestre, ta su pitanja upućena nama, upućena su svakom od nas, upućena su našim zajednicama, upućena su Crkvi. Pustimo Duhu da u nama pobudi nemir, da nas pokrene kao što su to učinili Šimun i Ana. Ako poput njih živimo u iščekivanju, njegujući unutarnji život i živeći u skladu sa stilom Evanđelja, ako budemo poput njih živjeli u iščekivanju na ovaj način, prigrlit ćemo Isusa, koji je svjetlo i nada života.

Fra Robert Crnogorac izabran u prezbitersko vijeće Nadbiskupije Freiburg

Nakon pristiglih i prebrojanih glasovnica u Nadbiskupskom ordinarijatu u Freiburgu im Breisgau za predstavnika u prezbitersko vijeće Nadbiskupije Freiburg u ime katolika drugih materinskih jezika izabran je na petogodišnji mandat fra Robert Crnogorac, voditelj Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen. Fra Robert je član Hercegovačke franjevačke provincije sa sjedištem u Mostaru.

Nadbiskupija Freiburg jedna je od najvećih nadbiskupija od ukupno 27 (nad)biskupija u Njemačkoj koja broji više od 1,6 milijuna katolika. U njoj djeluje i 25 drugih jezičnih skupina osim njemačke, od kojih se sedam okuplja u zajednice koje su zadržale naziv „misije“ te slave sakramente na materinskome jeziku. U Nadbiskupiji su, uz poljsku i talijansku, Hrvati jedna od najvećih zajednica, okupljena u četiri misije: Freiburg-Bad Säckingen, Srednji Baden, Mannheim-Mosbach i Singen-Villingen.

Savjetodavno tijelo nadbiskupa u upravljanju nadbiskupijom ponajprije je prezbitersko vijeće. Uz nadbiskupa i pomoćne biskupe po službi ostali se članovi ovoga vijeća biraju na određeni mandat. Na godišnjoj sjednici svih djelatnika misija drugih materinskih jezika u Nadbiskupiji Freiburg održanoj 8. studenoga 2023., pod predsjedanjem pomoćnog biskupa dr. Petera Birkhofera, nadležnog u Nadbiskupiji za vjernike drugih materinskih jezika, potaknulo se sudionike susreta na izbor novog predstavnika drugih

materinskih jezika u prezbitersko vijeće Nadbiskupije za sljedeće petogodište. Tajnim je glasovanjem, čiji su rezultati objavljeni ovih dana, izabran fra Robert Crnogorac, OFM, član Hercegovačke franjevačke provincije, voditelj Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen.

Fra Robert je rođen 15. lipnja 1968. godine u Posušju. U Visokom je završio Franjevačku klasičnu gimnaziju, filozofiju je studirao na Franjevačkoj teologiji u Makarskoj, a teologiju na FFTI-u Družbe Isusove u Zagrebu i na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Fuldi (Njemačka) gdje je i diplomirao 1995. godine. Za svećenika je zaređen u Fuldi 11. ožujka 1995. godine po rukama pomoćnog fuldanskog biskupa Johannes Kappa. Potom je nekoliko mjeseci proboravio u Chicagu kao polaznik intenzivnoga tečaja engleskoga jezika da bi nakon toga godinu dana djelovao kao duhovni pomoćnik

u HKM St. Gallen (Švicarska), a zatim kao župni vikar jedne njemačke župe u biskupiji Fulda (Njemačka). Po povratku iz inozemstva djeluje kao župni vikar u Provinciji (u župama Drinovci i Čitluk) te ponovno u inozemstvu kao župnik njemačkih župa u biskupiji Fulda do prosinca 2021. godine kada preuzima vodstvo HKM Singen-Villingen.

Po objavi rezultata glasovanja za izbor u prezbitersko vijeće, fra Robert je u razmišljanju i molitvi, duboko iznenađen izborom, prihvatio službu u duhu poslušnosti ga je zavjetovao svjestan da ga Gospodin poziva da ide tamo kamo i ne bi htio. Fra Robertova je poglavita zadaća u započetom mandatu savjetodavno potpomagati i usuglašavati proces restrukturiranja misija drugih materinskih jezika s procesom prestrukturiranja župa u Nadbiskupiji Freiburg koji bi trebao biti okončan do početka 2026. godine.

Stepinčevo u Podvraniću

Velebno je bilo duhovno slavlje bl. Alojzija Stepinca u Podvraniću u župi Kočerin.

Sve je započelo procesijom u kojoj su nošene moći blaženika i pjevale litanije bl. Alojzija. Naime, zagrebačka nadbiskupija je udijelila moći blaženika, dio iz kosti blaženika, o čemu je javno pročitana odluka. Pred kipom bl. Alojzija molitvu za njegovo

proglašenje svetim uputio je fra Svetožar Kraljević, rodom iz Podvranića.

Svetu misu je predslavio fra Jozo Grbeš, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. U dirljivoj propovjedi o blaženiku uključio je i druge žrtve našega naroda u tom dobu.

Pjevanje su animirali kočerinski framaši pod vodstvom Marte Sablić. Božju riječ čitali su

David Udovičić, Marija Udovičić i Matej Sesar. Evanđelje je iznio fra Velimir Mandić. Na kraju misnoga slavlja župnik fra Mario Knezović je uputio riječi zahvale, te sve okupljene pozvao na ručak koji je bio priređen na školskome igralištu. Vjernici su nakon mise osobno častili blaženikove moći i izgovarali svoje molitve i zavjete, te bili dionici skupne fotografije.

Fra Mario Knezović

Susreti mladih HKM Graubünden

„Ne bojte se izaći na ulice i na javna mjesta, kao apostoli koji su propovijedali Krista i Radostnu vijest spasenja po gradskim trgovima, mjestima i selima. Nije ovo vrijeme da se stidite Evanđelja. Sada je vrijeme da se ono naviješta po krovovima.“ Jedna je ovo od poruka koje je papa Ivan Pavao II. izrekao na svjetskom danu mladih 1993. godine. Taj Kristov poziv na navještaj vrijedi za sve naraštaje pa tako i danas. Svjesni izazova današnjega svijeta i potrebe navještaja Krista mladima, naša misija pokrenula je Susrete mladih koji će se održavati srijedom u

crkvi sv. Fidelisa u Landquartu u 19.30h. Prvi naš susret održan je 7. veljače te je ujedno bio i predkorizmena duhovna obnova na kojoj su sudjelovali i stari i mladi. Prvi susret započeli smo na najljepši mogući način slaveći svetu

euharistiju. Na početku misnoga slavlja sve okupljene pozdravio je župnik Gregor Zyznowski, dok je misno slavlje svojim pjevanjem uzveličao naš novoosnovani zbor mladih Ruah. Nakon svete euharistije uslijedilo je klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu uz meditacije i glazbu našega zbora mladih. Na kraju klanjanja okupljeno mnoštvo primivši Božji blagoslov preselilo se u župnu dvoranu, gdje smo ostali u druženju i razgovoru. Svojim kućama uputili smo se puni dojmova, radosni i ispunjeni snagom Duha Svetoga.

Fra Zlatko Ćorić

Svečano je proslavljen blagdan blaženoga Alojzija kardinala Stepinca u Hrvatskoj katoličkoj misiji Zürich u nedjelju, 11. veljače 2024.

Fra Iko Skoko predvodio je svetu misu u crkvi sv. Josipa u Dietikonu u 10.30 sati. Počeo je svoju propovijed odgovorom blaženoga Alojzija Stepinca osobi koja ga je upitala kako on vidi budućnost našega hrvatskog naroda. Blaženik je odgovorio: „Dok god moj narod

sve do praštanja i 4. jedinstvo s Crkvom kojoj je na čelu Petrov nasljednik. Blaženi Alojzije bio je osoba koja se nije plašila trpljenja i patnje za Istinu i istinu. Rekao je 3. listopada 1946. na sudu: „Ja sam za svoje uvjerenje sposoban podnijeti ne samo ismijavanje, prezir i poniženje, nego jer mi je

sadržaju pisma kojeg je blaženi kardinal Alojzije Stepinac napisao svojoj sestri Štefaniji 1953. U tom je pismu Kardinal zamolio svoju sestru da ne dopusti da je obuzme mržnja i osveta prema onim koji su joj mučili sina dok je služio vojsku. Kardinal joj piše kako je karakteristika komunista da mrze,

časti Blaženu Djevicu Mariju ne bojim se za njegovu budućnost“. Zatim je govorio o četiri vrednote blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, ili kako je rekao u Svetišću Marije Bistričke 3. listopada 1998. sveti Otac Ivan Pavao II. na svečanom euharistijskom slavlju proglašenja blaženim sluga Božjega kardinala Alojzija Stepenica, točke koje su svojevrsni kompas za orijentaciju vjernicima: 1. vjera u Boga, 2. poštovanje čovjeka, 3. ljubav prema svima

savjest čista, pripravan sam svaki čas umrijeti.“ Dopustio je da Bog odgaja njegovu savjest i nije nju izdao ni u najtežim trenucima. Držao je svoje obećanje dano Kristu i Crkvi unatoč prijetnjama. On je poticaj i primjer vjernicima koji žive u ovom vremenu kako je presudno živjeti po ispravnoj savjesti, koja je kako je rekao J. H. Newman „Prvi od Kristovih svjedoka“ i držati se temeljnih životnih obećanja. U drugom dijelu govorio je o

osvećuju se, pljačkaju i ubijaju. Pozvao je sestru na molitvu za one koju su joj mučili sina jer su oni najnesretniji ljudi na svijetu. Na kraju svete mise izmolili su svi zajedno Molitvu za proglašenjem svetim blaženoga Alojzija Stepinca. Liturgijsko pjevanje predvodio je veliki zbor pod vodstvom orguljašice prof. Petre Hrvčić i Lovre Uzelca. Nakon Svete mise vjernici su se okupili u župnoj dvorani na druženje.

Fra Iko Skoko

Nagrada za životno djelo

Dr. fra Bonicije Rupčić (1910. – 1984.) poshumno dobio nagradu za životno djelo u povodu dana Grada Ljubuškoga, ponedjeljak, 12. veljače 2024.

Priznanje se dodjeljuje za požrtvornost, skromnost i ljubav prema Crkvi i narodu tijekom 56 redovništva i 50 godina svećeništva. Fra Bonicije posebno

hrabrost pokazuje tijekom 40-ih i 50-ih godina prošloga stoljeća koje za frate u Hercegovini predstavlja najteže razdoblje.

Bio je skroman, ponizan patnik i jednostavan fratar.

Također, fra Bonicije je najzaslužniji za otkrivanje Rimskog vojnog logora „Bigeste“ na lokalitetu Gračine na Humcu koji

spada u vrijednu kulturno-povijesnu baštinu Grada Ljubuškoga. Zasluge mu pripadaju za Humački muzej i proslavu 100 godina muzeja. Nagradu je primio u ime Franjevačkoag samostana sv. Ante na Humcu fra Dario, gvardijan, a nagradu su uručili predsjednik Gradskoga vijeća Tihomir Kvesić i gradonačelnik Vedran Markotić.

Tiskan novi broj Hercegovine franciscane

Dana, 14. veljače 2024., iz tiska je izišao novi, 17. broj znanstvenoga časopisa hercegovačkih franjevača, Hercegovina franciscana, za 2023. godinu. Ima ukupno 318 stranica. I ovaj je broj uredio fra Robert Jolić, glavni i odgovorni urednik.

Slijedi kratak prikaz sadržaja novoga broja:

U prigodi proslave 800. obljetnice franjevačkoga Potvrđenog pravila (1223. – 2023.) objavljena su tri teksta, zapravo predavanja na Kapitolu na rogožinama, Široki Brijeg, 29. studenoga 2023.:

- Domagoj Runje, „Franjevačko pravilo i riječ Božja“
- Danimir Pezer, „Franjevačko pravilo i liturgija rimske Crkve“
- Ivan Landeka ml., „Pravilo i franjevačka duhovnost“.

Slijedi sedam tekstova u dijelu „Članci – rasprave – studije“:

- Ivan Dugandžić, „Oblici crkvenosti u Novom zavjetu (na primjeru Jeruzalema, Antiohijske, Korinta i Rima)“
- Goran Azinović, „Duhovne vježbe kao prvotna filozofija a ne teologija (Mit o nastanku duhovnih vježbi)“

- Ivan Majić, „Franjevački elementi u Danteovoj Božanstvenoj komediji“
- Tomislav Pervan, „Blaise Pascal – bogotražitelj i iskustvo Boga. U povodu 400. obljetnice rođenja“
- Tomislav Pervan, „Sveta Mala Terezija – osoba godine 2023. UNESCO-ov prijedlog za osobu dvogodišta 2022.– 2023.“
- Draženko Tomić, „Stručne i etičke opaske o prekidu trudnoće u Glasniku Hrvatskoga katoličkoga liječničkoga društva (1991. – 2021.)“
- Ante Bekavac – Tomislav Smiljanić, „Kristocentričnost Drugoga vatikanskog koncila i koncilске teologije u dogmatској конституцији о божањској објави *Dei verbum*“

U dijelu „Iz franjevačke baštine“ su tri članka:

- Robert Jolić, „Stari franjevački samostan u Mostaru (oko 1370. – oko 1563.)“
- Robert Jolić, „Pabirci iz ostavštine dr. fra Rufina Šilića u Arhivu Hercegovačke franjevačke provincije“
- Ivan Šimić, „301189 Glavaš Radoslav“

Slijede tri prijevoda:

- Romano Guardini, „Svetac u našem svijetu (preveo: Ivan Ivanda)“
- Tomaš Halik, „Jedno tijelo, jedan duh, jedna nada. Isus i danas kuca na vrata (preveo: Tomislav Pervan)“
- Andre Poisson, „Pismo prijatelju o molitvi srca (preveo: Tomislav Pervan)“

Dva dokumenta Svete Stolice:

- „Apostolska pobudnica Svetoga Oca Franje O pouzdanju. U povodu 150. obljetnice rođenja svete Terezije od Djeteta Isusa i Svetoga lica“ (preveo i priredio: Tomislav Pervan)
- „Apostolsko pismo *Sublimitas et miseria hominis* Svetog Oca Franje, uz četiristotu obljetnicu rođenja Blaisea Pascala“ (preveo i priredio: Tomislav Pervan)

Osvrt Ivana Dugandžića, „Tragovima dugo najavljivane knjige o Međugorju (o knjizi don Ivana Turudića Biskup Ratko Perić i međugorski fenomen, Mostar, 2023.)“

Slijedi „Ljetopis Hercegovačke franjevačke provincije“ (priredio: Robert Jolić)

Na kraju su prikazi pet knjiga:

- Robert Jolić, „Prijevod doktorske disertacije fra Bazilija Pandžića“
- Robert Jolić, „Objavljena doktorska disertacija fra Branka Marijića“
- Ante Bekavac, „Patnje i hrabrost hrvatskoga ratnika“
- Robert Jolić, „Monografija o Hardomilju“
- Robert Jolić, „Život bake Matije kao sudbina jednoga naroda“

Osobito preporučam za čitanje čla-

nak o starom (prvom) samostanu u Mostaru, koji je utemeljen oko 1370. godine te konačno porušen od turske mržnje 1563. godine – dakle sto godina prije turskoga osvajanja Hercegovine i dvjesto godina prije izgradnje Staroga mosta u Mostaru. Dosada je veliku zabunu predstavljalo različito nazivlje, jer se samostan u izvornim dokumentima (u najvećoj mjeri dubrovačkim) nazivao samostan na Neretvi, Novi castri, Bišće ili Zahum. Autor je konačno dokazao da je riječ zapravo o jednom te istom sa-

mostanu, koji se konačno tek u vrijeme turskoga osvajanja zemlje počinje nazivati samostanom u Mostaru – jer se i naselje upravo u to vrijeme počelo nazivati Mostar. A razvoj grada vezan je upravo za izgradnju franjevačkoga samostana, kao i prvoga velikog mosta, drvenoga, na istome mjestu gdje će turske vlasti 200 godina kasnije sagraditi prekrasni kameni most – danas poznat kao Stari most. Riječ je upravo o otprilike 1370. godini. Tada se današnji Mostar počeo razvijati u gradsko središte.

Fra R. Jolić

Korizmene kateheze

ZAGREB (16. VELJAČE 2024.)

U franjevačkom samostanu u Zagrebu započele su korizmene kateheze na temu braka i obitelji. Potaknuti mnoštvom pitanja i sugestija i svojevrsnom anketom koju smo proveli izabrali smo da tema ovogodišnjih kateheza bude „Brak i obitelj“. Prvu katehezu održao je doc. dr. sc. fra Ante Bekavac s naslovom „Brak i obitelj pred izazovima kulture“. Na početku je predavanja fra Ante istaknuo važnost razumijeva-

nja konteksta vremena u kojem živi i djeluje suvremena obitelj kao i izazova koji se pred njom nalaze. Stoga je istaknuo nekoliko značajki kao što su: jedno evanđeosko razlučivanje koje se hrani svjetlom i snagom Duha Svetoga. Važno nam je imati budnu sposobnost proučavanja znakova vremena i prepoznati procese dehumanizacije. Stoga je istaknuo da u suvremenoj kulturi primjećujemo patologije (straha, očaja, beznada, nedostatak radosti, poštovanja, porast nasilja, gaženje ljudskog dostojanstva (usp. EG, 52). Važno je i nužno je izgrađivati kulturu života – vrijednosni okvir. Temeljna značajka i vlastitost je ljudske osobe da jedino putem kulture dođe do potpune i prave čovječnosti (usp. GS, 53). U nastavku je pojasnio pojam kulture kako se ona može razumjeti i kako je razumije Crkva oslanjajući se pritom na nauk Drugoga vatikanskoga koncila (usp. GS, 53-62). Nadalje izazovi koji se danas postavljaju pred brak i obitelj možemo prepoznati u onom što su već upozorili sv. Ivan Pavao II. i papa Franjo ističući primjećujemo da u našoj su-

vremenoj kulturi postoji zlo koje se ugnijezdilo u strukture društva i obitelji i krije u sebi skrivenu moć rasula i smrti. Obitelj je danas pogođena mnogostrukim i dubokim i brzim promjenama društva i kulture. Iskrivljen pojam i lažno iskustvo slobode koja se ne shvaća kao sposobnost da se ostvari istina Božjega nauma o braku i obitelji, već kao samovolja, sebičnost, egoizam, lažna autonomija u kojoj nema mjesta za Boga. Ako su vrijednosti stjerane u privatnu sferu, onda je čudoređe naglavice izokrenuto, a duhovni život oslabljen čovjek bez uporišta, čiji je kulturalni identitet oštećen i izgubljen. Iako je sklon neljudskim činima. (usp. FC, 6).

Zatim je na temelju crkvenog učiteljstva pojasnio kako se brak i obitelj mogu razumjeti iz teološko-moralne perspektive te istaknuo crkveni nauk o braku i obitelji kao i njezinom smislu i pozivu.

„Obitelj je svojevrsna škola bogatije čovječnosti.“ (GS, 52)

„Obitelj, zasnovana i oživotvorena ljubavlju, jest zajednica osoba: bračnih drugova, muže i žene,

roditelja i djece, rodbine. Njezina prva zadaća jest vjerno živjeti stvarnost zajedništva u trajnom naporu da se promiče istinita zajednica. Nutarnje počelo, trajna snaga i konačni cilj takvog zadatka jest ljubav: kao što bez ljubavi obitelj ne može živjeti, rasti niti se usavršavati kao zajednica osoba.“ (FC, 18)

„Čovjek ne može živjeti bez ljubavi. Sam po sebi on ostaje neshvatljivo biće, život mu je lišen smisla ako mu se ne objavi ljubav, ako se ne sretne s ljubavlju, ako je ne iskusi i ne usvoji, ako u njoj živo ne sudjeluje.“ (RH, 10)

„Dakle, sakrament braka nije iznašašće Crkve, on je doista ‘stvoren’ s čovjekom kao takvim, kao plod dinamizma ljubavi u kojoj se čovjek i žena uzajamno nalaze te tako nalaze i Stvoritelja, koji ih je na ljubav pozvao. (Benedikt XVI, Govor, 1, 9. veljače 2008.)

„Htjeti zasnovati obitelj znači imati hrabrosti biti dio Božjeg sna, hrabrosti sanjati s njim, hrabrosti graditi s njim, hrabrosti pridružiti mu se u izgrađivanju svijeta u kojem se nitko neće osjećati osamljen.“ (AL, 321)

Predstavljena knjiga dr. fra Bazilija Pandžića „O Trebinjskoj-mrkanskoj biskupiji“

Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM i Franjevačka knjižnica Mostar u ponedjeljak, 19. veljače 2024. u 19 sati u Biskupijskom centru *Sarsenterum* u Stocu organizirali su predstavljajući knjige dr. fra Bazilija Pandžića „O Trebinjskoj-mrkanskoj biskupiji“.

Na početku programa obratio se mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski i fra Jozo Grbeš, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. O knjizi su govorili dr. don Ivica Puljić, svećenik Trebinjsko-mrkanske biskupije, dr. fra Robert Jolić, arhivar Hercegovačke franjevačke provincije i dr. sc. prof. Jadranka Bagarić.

Na kraju programa obratio se i fra Ante Marić, knjižničar i urednik edicije RECIPE.

Dr. fra Bazilije Pandžić preminuo je u franjevačkom samostanu na Humcu 16. travnja 2019.

u 102. godini života, 84. godini redovništva i 78. godini svećeništva. Iza sebe je ostavio iznimno zapažen znanstveni opus, osobito vezano za povijest i arhivistiku. Desetljećima je djelovao u Rimu kao generalni arhivar Franjevačkog reda. Na samome početku svoga znanstvenoga opusa objavio je zapaženo djelo o Trebinjsko-mrkanskoj biskupiji, o kojoj do tada nije postojala nijedna cjelovita znanstvena studija. Knjiga je tiskana u Rimu 1959. godine na jeziku na kojem je i

napisana, na latinskome. Prošlo je gotovo 65 godina dok ta studija nije prevedena i na hrvatski jezik kako bi bila dostupna široj znanstvenoj zajednici, kao i ljubiteljima povijesti – jer ju na latinskom jeziku danas može jedva tko čitati i razumjeti. Knjigu je na hrvatski preveo pokojni Jozo Maretić, vrstan poznavatelj latinskoga jezika, a prijevod je otkupila Hercegovačka franjevačka provincija i knjiga je tiskana u tiskari FRAM-ZIRAL u Mostaru.

Na kraju kateheze služeći se mislima pape Benedikta XVI., fra Ante je istaknuo nekoliko poticaja i nadahnuća koja nam mogu pomoći u oblikovanju kulture braka i obitelji u svjetlu vjere. Ono što nam je nadasve potrebno u ovom času povijesti i kulture jesu osobe/ljudi koji će prosvjetljenom i proživljenom vjerom, učiniti Boga vjerodostojnim u ovom svijetom. Negativno svjedočanstvo kršćana koji su govorili o Bogu, a živjeli protivno njemu, potamnili su sliku Božju i otvorili vrata nevjeri i mraku srca. Potrebni su nam brakovi/

obitelji čiji će pogled biti upravljen ravno prema Bogu odakle će učiti pravu čovječnost. Potrebni su nam ljudi/obitelji čiji će razum biti prosvjetljen vjerom i koji će otvoriti naša srca i preko nas progovoriti drugima. Samo po ljudima koji su u dodiru s Bogom, Bog se može vratiti u naše obitelji i naše odnose. Važno je u svojim životima i životnim odnosima (braku i obitelji) pokazati jasno da smo vjerni evanđelju – Isusu Kristu temeljnom pravcu našega života. Stoga su nam potrebni korijeni da bi smo preživjeli i kako ne smijemo izgubiti Boga iz vida

ako ne želimo da nestane ljudsko dostojanstvo. (usp. Benedikt XVI. Kršćanstvo i kriza kultura) Nitko se od nas ne spašava sam kao izolirani pojedinac niti vlastitim snagama. Bog nas privlači k sebi vodeći računa o složenom spletu međusobnih odnosa koje uključuje život u obitelji, braku i kulturi spasenja koje nam Bog daruje plod je i djelo njegova milosrđa (usp. EG, 113) istaknuo je fra Ante. Nakon predavanja uslijedila je rasprava sa praktičnim i konkretnim pitanjima s kojima se svakodnevno susrećemo.

Fra Ante Bekavac

Duhovna obnova u HKM Zürich

ZÜRICH – Od 15. do 18. 2. 2024. u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Zürichu održana je korizmena duhovna obnova. Korizma je povlašteno vrijeme susreta sa Gospodinom, i vrijeme kada naš život treba „reducirati“, to znači „ukloniti ono suvišno“, a grijeh je uvijek ono suvišno jer kvari sliku nas kao djece Božje. Duhovnu obnovu predvodio je naš mladi brat fra Ivan Slišković, a uz njega je bio u pratnji veliki zbor Krista Kralja iz Čitluka pod vodstvom sestre Slavice Kožul. Fra Ivan je progovorio o važ-

nim temama kao što su potreba oprostjenja, ne samo prema drugima već i samima sebi. Govorio je i o važnosti posta, ali i snazi euharistije. Posebno je i naglasio važnost Kristova umiranja za svakoga čovjeka i potrebu da svatko od nas može slobodno doći pred Isusa, jer Isusovo umirenje otvara vrata svakom čovjeku. Zbor je svojim pjevanjem uzveličao samu liturgiju, a ono što je posebno bilo jest Korizmeni koncert uz prigodne meditacije koji je mnoge vjernike dirnuo u srce. Sam izbor šest

predivnih korizmenih skladbi bio je poseban, a zbor je pokazao svoju predanost i marljivost u pripremi za samu duhovnu obnovu. Posebno je bilo dirljivo čuti izvedbu Očenaša koju je skladao već sada pokojni Đelo Jusić. Zbor je ujedno i napravio jednu vrstu hodočašća, jer su obišli Padovu te na samu čistu srijedu u bazilici svetoga Ante imali svetu misu i pepeljanje. A na putu prema Švicarskoj i kroz samu Švicarsku vidjeli su i ostala mjesta, kao i veliko svetište u Einsiedlenu. Članovi zbora bili su smješteni po obiteljima, a jedna broj u našoj misiji. To je iskustvo bilo posebno za sve njih, jer su nastala mnoga prijateljstva. Za sve je nas ovaj susret bio pun milosti. Hvala svima koji su sudjelovali u ovome projektu, napose sestri Slavici Kožul i svim članovima zbora, ali i našim obiteljima koje su otvorile vrata svoga doma, ali i srca.

Fra Iko Skoko

Fra Iko Skoko novi glavni urednik *Movis-a*

Na saboru misionara održanoga 26. veljače u Zürichu, braća su se okupila kako bi izabrali novoga glavnog urednika glasila hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj, *Movis-a*, koje je povratkom fra Miće Pinjuha u domovinu ostalo upražnjeno. Na mjesto je glavnoga urednika jednoglasno

izabran fra Iko Skoko. Fra Mići zahvaljujemo na dugogodišnjoj predanosti, a fra Iki želimo obilježiti Božjega blagoslova u vršnju ove odgovorne službe. Mir i dobro!

izabran fra Iko Skoko. Fra Mići zahvaljujemo na dugogodišnjoj predanosti, a fra Iki želimo obilježiti Božjega blagoslova u vršnju ove odgovorne službe. Mir i dobro!

Iz tiska izišla treća knjiga kratkih priča hercegovačkog franjevca, književnika i novinara Miljenka Stojića pod naslovom „Priča o njoj“

Iz tiska je izišla treća knjiga kratkih priča hercegovačkog franjevca, književnika i novinara Miljenka Stojića pod naslovom „Priča o njoj“. Knjiga sadrži 12 kratkih priča: *Pivac, Profesor, Dragec, Mate, pravi..., Narodni neprijatelj u selu, Minobacačka priprava, Riki, Adresa, Maći, Ne će dvaput, Samo ja, U planini i Glasnije*. Priče oslikavaju hrvatsku zbilju zadnjih stotinjaka godina, želju za slobodom, za vlastitom slobodnom zemljom.

Recenzent Zdravko Kordić ovako govori o ovoj knjizi. „Moram priznati da sam pjesnika Miljenka poznavao i kroz priče za djecu (npr. *Računalko*), ali ovu jednostavnost i jedinstvenost, a takovu dubinu i misaonost do sada nisam sreo kod Miljenka. Ove su me priče dirnule i dodirnule, ne samo u srce već su me intelektualno i spiritualno jednostavno ostavile nemirnim – uz/nemirenim.“ Recenzent Mate Kovačević, pak, o knjizi piše ovako: „Stojićeve su priče ispredene na standardnom hrvatskom jeziku, a u karakterizaciji i oslikavanju pojedinih likova rabi dijalekt, što pričama uz bogat kolorit daje i svojevrsnu uvjerljivost, a na određen

način locira i životni prostor glavnih junaka svojih priča. Ove tople ljudske priče, kao kapi dobrote, blagotvorno djeluju na um i svako dobro namjerno srce, a u hrvatsku književnost bacaju stojićevske „snopove zlatne svjetlosti“.

Ovo djelo izišlo je u nakladi Ogranaka Matice hrvatske u Čitluku i Opuzenu, koje zastupaju Andrija Stojić i Miroslav Vidović. Knjigu je uredio Ljubo Krmek, a lekturu i korekturu potpisuje Zdenka Leženić. Za tisak je zaslužna tiskara FRAM-ZIRAL iz Mostara.

Miljenko Stojić piše pjesme, oglede, djela za djecu, kratke priče, aforizme, književnu kritiku, stručne i novinarske

članke, uređuje knjige te prevodi. Zastupljen je u mnogobrojnim antologijama te prevode, a o njegovu životu i radu govori portal miljenko.info.

Kako komunicirati u braku i obitelji?

ZÜRICH – U Hrvatskoj katoličkoj misiji Zürich u sklopu pastorala za obitelj održat će kolegij „Kako komunicirati u braku i obitelji?“ četvrtkom u velikoj dvorani župe sv. Felixa i Regule u Zürichu. Kolegij se sastoji od deset susreta po dva školska sata. Predavanje će održati prof. dr. fra Iko Skoko. Na kolegij su se prijavila 24 brač-

na para. Tijekom predavanja za bračne parove s djecom framaši organiziraju igraonice za djecu. Uvodno predavanje održano je 29. veljače 2024. u 19 sati. Fra Iko je predstavio teme kolegija te način rada govoreći o razlici poimanju osobe, braka i obitelji u Katoličkoj Crkvi i drugim religijama. Naveo je nekoliko

primjera iz svjetske književnosti kako su Waler Scott, Stendhal, Balzac, Puškin, Allen Poe razumijevali i pisali o izgradnji ili rušenju odnosa između muškarca i žene. Na kraju prvoga predavanja bila je i vježba kako se poruka u prenošenju izmjeni za 3 minuta.

Fra Iko Skoko

Vrijedan dar Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji i franjevačkoj galeriji u Mostaru

Već smo obavijestili zajednicu naše Provincije da je obitelj pok. akad. kipara Ante Starčevića, supruga Marija i djeca Anamarija i Ante, poklonila našoj zajednici nulti rad (gips) poprsja blaženoga Alojzija Stepinca, i da smo ga odlili u bronci u Zagrebu u Ljevaonici umjetnina Ujević, te ga na 25. obljetnicu proglašenja blaženim i 85. obljetnicu od Njegova posjeta našem samostanu postavili 3. listopada 2023. nakon Tranzitusa u naš klaustar u Mostaru.

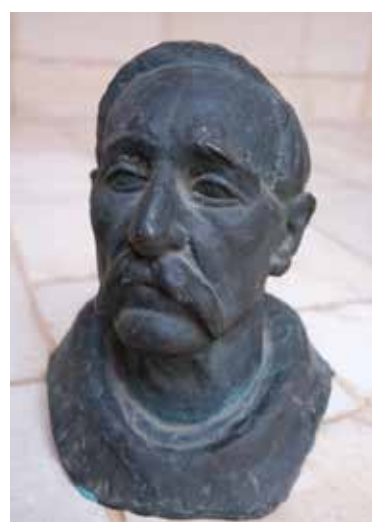
Ove se godine o. provincijal fra Jozo Grbeš 4. ožujka sastao s obitelji Starčević i tom prigodom od njih dobio novi dar.

Evo DAROVNICE:

Ja, Marija Starčević, supruga pokojnoga akademskog kipara Ante Starčevića darujem Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji Uznesenja BDM, Mostar, Bosna i Hercegovina moje osobno vlasništvo iz fundusa ostavštine moga pokojnog supruga brončani odljev biste fra Grge Martića, rad Ivana Meštrovića. Moj pokojni suprug Ante Starčević bio je zamoljen da obavi restauratorske radove jer je bista bila oštećena.

Marija Starčević (vlastoručni potpis)

Meštrovićev rad obogatio je fundus Franjevačke galerije Mostar koja je iznimno bogata i umjetnički vrijedna. Meštrović sada s drugim slikama i skul-

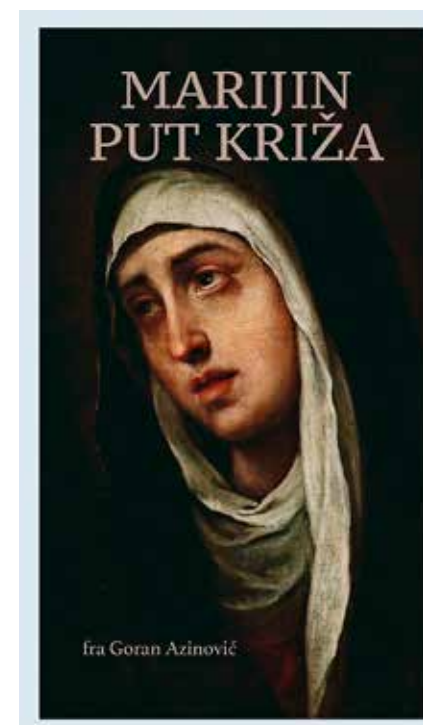

pturama čeka adekvatni prostor da bi bili izloženi i dostupni na gledanje svekolikoj javnosti.

Fra Ante Marić

„Marijin put križa“

Iz tiska je ovih korizmenih dana izašao „Marijin put križa“ autora fra Gorana Azinovića. Lijepa knjižica s nadahnutim molitvama i zazivima nastala je za duhovne potrebe mladih Hrvata u Hrvatskoj katoličkoj misiji Zürich, s kojima ovaj hercegovački franjevac intenzivno surađuje dvije godine. Kao veliki štovatelj Blažene Djevice Marije, svećenik donosi dirljiv prikaz Isusove Majke na Križnom putu svoga Jedinorođenca, opisujući slikovito od I. do XIV. postaje Marijinu bol, tugu i suze dok gleda nevino optužena Sina kako kroči Kalvarijom da bi donio spas cijelom svijetu. Obogaćen stihovima pjesme „Stala plačuć tužna Mati“, „Marijin put križa“ izašao je u nakladi Matice

hrvatske Čitluk i nakladnika profesora Andrije Stojića. Knjižica je izašla u izdanju tiskare Suton Print iz Širokog Brijega, a Gospin lik La Dolorosa na naslovnoj stranici djelo je poznatoga španjolskog umjetnika Bartoloméa Estebana Murilla iz 17. stoljeća. Knjižicu je grafički obradio dugogodišnji fra Goranov suradnik Danijel Leko, a lekturu potpisuje Ana Zubac.

Osim u pisanom obliku, Marijin put križa moguće je poslušati i u videozapisu na mrežnim stranicama portala Međugorje news i Hrvatske katoličke mreže. Za čitanje teksta zadužen je sam autor fra Goran Azinović, uz odličnu glazbenu pratnju međugorskoga župnika fra Zvonimira Pavičića. (A.Z.)

Uskrsna čestitka mladih iz Švicarske

(HKM SOLOTHURN, ŠVICARSKA, OŽUJAK 2024.).

Hrvatsko kazalište u Švicarskoj koje djeluje već četvrt stoljeća pri HKM Solothurn i svake godine postavi dvije-tri nove predstave na scenu, priredilo je i snimilo sa svojim *Ansablom mladih* za ovaj blagdan Uskrsa kratki glazbeni igrokaz USKRSNA GLAZBENA ČESTITKA - ŽIV MEĐU MRTVIMA.

<https://youtu.be/3HPO-XULO05Y?feature=shared>

Svojim solo pjevanjem obogatili su ga glasovi poznatih kao što su Ana Badrov, Mijo Matić, Nikolina Pinko, Frane Vugdelija, Magdalena Koštroman, Tino Mo-

štak, Zbor „Bljesak“ i Fra Šito's Singers. Tekstove i glazbu potpisuje Šimun Šito Ćorić, glazbene aranžmane Tino Moštak i Ivica Murat, kamerman je Matijas Knežević, a redatelj Boris Katich.

Mladi, kako ističu, ovim glazbeno-dramskim uratkom, koji je postavljen i na mrežnu stranicu *youtube*, žele da sve ljude uskrsni sadržaji nadahnu za bolju verziju sebe na svim poljima.

Raspored osoblja

PROVINCIJALAT

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-525
faks: (036) 333-526
www.franjevci.info
mostar@franjevci.info

PROVINCIJAL

fra Jozo Grbeš

VIKAR PROVINCIJE

fra Miro Šego

DEFINITORI

fra Mladen Vukšić
fra Danko Perutina
fra Ante Bekavac
fra Josip Vlašić
fra Slaven Brekalo

SLUŽBE

TAJNIK

fra Stanko Ćosić

EKONOM

fra Jure Barišić

IZASLANIK ZA BRAĆU U ŠVICARSKOJ

fra Niko Leutar

TAJNIK ZA EVANGELIZACIJU I MISIJE

fra Ljubo Kurtović

TAJNIK ZA FORMACIJU I STUDIJE

fra Ante Bekavac

MODERATOR TRAJNE FORMACIJE

fra Josip Vlašić

ODGOJITELJ POSTULANATA I S

KRB ZA SJEMENIŠTARCE

fra Stanko Ćosić

POMOĆNI ODGOJITELJ POSTULANATA

fra Svetožar Kraljević

ODGOJITELJ NOVAKA

fra Ivan Landeka ml.

POMOĆNI ODGOJITELJ NOVAKA

fra Andrija Majić

ODGOJITELJ BRAĆE S JEDNOSTAVNIM ZAVJETIMA

fra Josip Serđo Čavar

POMOĆNI ODGOJITELJ BRAĆE S JEDNOSTAVNIM ZAVJETIMA

fra Renato Galić

POVJERENIK ZA SVETU ZEMLJU

fra Andrija Majić

DUHOVNI ASISTENT OFS-a

fra Josip Vlašić

DUHOVNI ASISTENT FRAME

fra Jozo Hrkać

PROMICATELJ DUHOVNIH ZVANJA

fra Jozo Hrkać

VICEPOSTULATURA „FRA LEO PETROVIĆ I 65-ORICA SUBRAĆE“

fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator

DELEGAT PROVINCIJE ZA ZAŠTITU MALOLJETNIKA I RANJIVIH ODRASLIH OSOBA

fra Ivan Sesar
isesar21@outlook.com
00385 91 617 2494

VIJEĆA

VIJEĆE ZA DUHOVNOST

fra Josip Vlašić, pročelnik
Članovi Vijeća: Gvardijani

TAJNIŠTVO ZA EVANGELIZACIJU I MISIJE

fra Ljubo Kurtović, tajnik i promicatelj evangelizacije
Članovi Vijeća: Župnici župa povjerenih Provinciji

TAJNIŠTVO ZA FORMACIJU I STUDIJE

fra Ante Bekavac, tajnik
Članovi: Svi odgojitelji, moderator trajne formacije
i promicatelj duhovnih zvanja

VIJEĆE ZA EKONOMIJU

fra Jure Barišić, pročelnik
Članovi: Provincijski i samostanski ekonomi

VIJEĆE ZA INFORMIRANJE,
KULTURNO-ZNANSTVENU I
IZDAVAČKU DJELATNOST

fra Robert Jolić, pročelnik
fra Ante Marić
fra Ivan Ivanda
fraa Miljenko Mića Stojić
fra Ante Bekavac

VIJEĆE ZA KARITATIVNU I
SOCIJALNU DJELATNOST

fra Slaven Brekalo, pročelnik
fra Svetozar Kraljević
fra Jozo Radoš
fra Dragan Ružić
fra Nikola Rosančić

VIJEĆE ZA KULTURNO-POVIJESNU
BAŠTINU, GRADITELJSTVO I SAKRALNU
UMJETNOST

fra Miro Šego, pročelnik
Gvardijani provincije i gvardijani u Slanome i u
Dubravi, potrebni stručnjaci iz područja liturgije,
arhitekture, građevinarstva, sakralne umjetnosti i
konzervatorija

VIJEĆE ZA PRAVDU, MIR I SKRB
ZA SVE STVORENO

fra Mladen Vukšić, pročelnik
fra Stanko Mabić
fra Anthony Burnside
fra Mario Knezović
fra Jozo Hrkać

VIJEĆE ZA PASTORALNU SKRB NA
PROMICANJU DUHOVNIH ZVANJA

fra Jozo Hrkać, pročelnik
Duhovni asistenti Frame

FINANCIJSKO VIJEĆE PROVINCIJE

fra Jure Barišić, ekonom Provincije
fra Miro Šego, vikar Provincije, član
fra Hrvoje Miletić, član

VIJEĆE VICEPOSTULATURE

dr. fra Robert Jolić, pročelnik
dr. fra Miljenko Šteko
dr. fra Ivan Sesar
fra Miljenko Stojić
fra Ante Marić

POVJERENSTVO ZA RJEŠAVANJE
STATUSA ŠIROKOBRIJEŠKE GIMNAZIJE

fra Jozo Grbeš, provincijal
fra Ivan Marić ml., širokobriješki gvardijan
fra Josip Vlašić
fra Ivan Penavić

USTANOVE

MIR I DOBRO, službeno glasilo

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-525
faks: (036) 333-526
mostar@franjevci.info
www.franjevci.info

Odgovorni urednik
fra Jozo Grbeš, provincijal

Glavni urednik
fra Stanko Ćosić, tajnik Provincije

EKONOMAT

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

Ekonom
fra Jure Barišić

ARHIV

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-488
faks: (036) 333-489

Arhivar
fra Robert Jolić

fra Ante Tomas
pomoćnik arhivara za fototeku

KNJIŽNICA

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 334-237
fraknjmo2005@gmail.com

Knjižničar
fra Ante Marić

BOGOSLOVI

Avenija Gojka Šuška 2
10 040 Zagreb-Dubrava
tel./faks: +387-1-29-11-931
www.fra3.net

Magistar bogoslova
fra Josip Serđo Čavar

Pomoćni magistar bogoslova
fra Renato Galić

NOVICIJAT

Trg sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-583
novicijat@franjevci.info

Odgojitelj novaka
fra Ivan Landeka ml.

Pomoćni odgojitelj novaka
fra Andrija Majić

POSTULATURA

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar

Odgojitelj postulanata
fra Stanko Ćosić

Pomoćni odgojitelj postulanata
fra Svetozar Kraljević

SJEMENIŠTE

FRANJEVAČKO SJEMENIŠTE SINJ
Fratarski prolaz 4
21230 SINJ
frasjemeniste.sinj@gmail.com

Zadužen za sjemeništance
fra Stanko Ćosić

VICEPOSTULATURA „FRA LEO PETROVIĆ I
65-ORICA SUBRAĆE“

Kardinala Štepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel.: 039-700-325; fax: 039-700-326
mostar@pobijeni.info
www.pobijeni.info

fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator

FONDOVI

FOND SOLIDARNOSTI

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

FOND ZA ODGOJ FRATARA

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

Pomoć bližnjemu

1. MAJČINO SELO

Ustanova za predškolski odgoj i socijalnu skrb
Ul. Kralja Tomislava, 71
88266 Bijakovići-Međugorje
tel.: (036) 653-000
faks: (036) 653-020
vita@tel.net.ba
www.mothersvillage.org

Upravno vijeće
fra Branimir Musa, predsjednik
fra Dario Dodig
fra Mladen Vukšić
Mario Žilić
Andrea Bevanda

Ravnatelj
fra Dragan Ružić

2. MILOSRDNI OTAC

Udruga za pomoć u rehabilitaciji ovisnika
Kralja Tomislava 100
88266 Bijakovići-Međugorje
tel.: (036) 651567
motac@tel.net.ba
www.milosrdni-otac.com/

Predsjednik udruge
fra Dragan Ružić

3. MEĐUGORJE MIR – MAJČINO SELO

Kralja Tomislava 69
88266 Bijakovići-Međugorje
tel.: (036) 651 704,
medjugorje.caritas@tel.net.ba

Predsjednik udruge
fra Dragan Ružić

Tiskarstvo

FRAM-ZIRAL
Put za Aluminij bb
88 000 Mostar
tel.: (036) 351-281
faks: (036) 352-657
fram@fram.ba
www.fram.ba

Ravnatelj
fra Miro Šego

NAŠA OGNJIŠTA
Trg fra Mije Čuića 1
80240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-859
faks: (034) 352-808
nasa.ognjista@tel.net.ba

Ravnatelj i glavni urednik
fra Gabrijel Mioč

BRAĆA U DOMOVINI

Bosna i Hercegovina

1. HUMAC – SAMOSTAN SV. ANTE
Trg Sv. Ante 1.
88 320 Ljubuški-Humac
tel.: (039) 833-000; 830-970
faks: (039) 830-992
www.humac.ba; info@franjevci-humac.info

Uprava
fra Dario Dodig, gvardijan
fra Andrija Majić, sam. vikar
fra Andrija Majić, ekonom

Župa sv. Ante
Trg sv. Ante 1.
88 320 Ljubuški-Humac
tel.: (039) 833-000; 830-970
faks: (039) 830-992

Bratstvo

fra Dario Dodig
gvardijan, župnik
dodigdario@gmail.com

fra Andrija Majić
sam. vikar, sam. ekonom, ž. vikar,
pom. odgojitelj novaka
andrija.majic36@gmail.com

fra Radoslav Dragičević
ž. vikar

fra Petar Krasić
de familia

fra Klement Galić
de familia

fra Ferdo Majić
ž. vikar

fra Rade Vukšić
de familia
andrija.vuksic@bluewin.ch

fra Andrija Nikić
de familia
nikic.andrija@tel.net.ba

fra Petar Ljubičić
ž. vikar
fra.petar@gmail.com

fra Mladen Herceg
ž. vikar
mladen.herceg@tel.net.ba

fra Vlado Lončar
ž. vikar
vlado.loncar2@gmail.com

fra Marko Dragičević
ž. vikar
marko.dragicevic1947@gmail.com

fra Vlado Buntić
de familia

fra Ivan Matijašević
de familia

fra Ivan Landeka ml.
ž. vikar, odgojitelj novaka
fraivanl@yahoo.com

fra Marko Bandić
ž. vikar
marko90bandic@gmail.com

fra Franjo Markić
ž. vikar
fra.franjo.markic@gmail.com

fra Ante Vukoja
đakon
ante.vukoja.ofm@gmail.com

GALERIJA „MAJKA“
Trg Sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-581; 835-000

MUZEJ
Trg Sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-581; 835-000
Ravnatelj: Gvardijan samostana Humac

Kuće i župe samostanskog okružja

1. DRINOVCI – Župa sv. Mihovila Arkandela
88 344 Drinovci
tel.: (039) 672-425; faks: (039) 672-572

fra Josip Mioč
župnik, duh. asistent Frame
josipmiocsljajo@gmail.com

fra Dario Galić
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
dagalic987@gmail.com

2. GORICA – Župa sv. Stjepana
88 345 Sovići
tel.: (039) 670-294
zupni.ured.gorica@gmail.com

fra Marin Karačić
župnik, duhovni asistent OFS-a i Frame
marin.karacic@gmail.com

fra Goran Ćorluka
ž. vikar
corluka1@gmail.com

fra Vinko Mikulić
ž. vikar

HRVATSKA FRANJEVAČKA ARHEOLOŠKA
ZBIRKA „SV. STJEPANA PRVOMUČENIKA“
88 345 Sovići
tel./faks: (039) 670-294
Ravnatelj
Župnik Župe Gorica
Kustos
Kapelan Župe Gorica

3. KLOBUK – Župa sv. Marka
88 324 Klobuk
tel./faks: (039) 845-096

fra Ante Kurtović
župnik, duh. asistent Frame
fraantekurtovic@gmail.com

4. RUŽIĆI – Župa sv. Ivana Krstitelja
88 347 Ružići
tel.: (039) 674-291

fra Tomislav Jelić
župnik, duh. asistent Frame
ftj.too@gmail.com

5. TIHALJINA – Župa Bezgrješnog začeca BDM
88 348 Tihaljina
tel.: (039) 673-004

fra Ljubo Kurtović
župnik, duh. asistent Frame
ljkurtovic96@gmail.com

6. VELJACI – Župa sv. Ilije Proroka
88 326 Vitina
tel.: (039) 841-801
zupni.ured.veljaci@tel.net.ba

fra Željko Grubišić
župnik, duh. asistent OFS-a
zeljko.grubisic@tel.net.ba

fra Branimir Musa
ž. vikar
branemusa@net.hr

7. VITINA – Župa sv. Paškala
88 326 Vitina
tel./faks: (039) 841-890

fra Stanko Mabić
župnik, duh. asistent Frame
stanko.mabic@tel.net.ba

fra Ivan Boras
župni vikar, duh. asistent OFS-a
fraivanboras@gmail.com

**2. KONJIC – SAMOSTAN
SV. IVANA KRSTITELJA**
Omladinska 1.
88 400 Konjic
tel./faks: (036) 730-653

Župa sv. Ivana Krstitelja
Omladinska 1.
88 400 Konjic
zukromjic@gmail.com
tel./faks: (036) 730-653

Bratstvo

fra Ferdo Boban
gvardijan
ferdoboban46@gmail.com

fra Drago Vujević
župnik, sam. vikar, sam. ekonom
adresanovadrage@gmail.com

3. MOSTAR – SAMOSTAN SV. PETRA I PAVLA
Franjevačka 1., pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 319-688
faks: (036) 327-348

Uprava
fra Danko Perutina, gvardijan
fra Ante Marić, sam. vikar
fra Ante Marić, ekonom

Župa sv. Petra i Pavla
Franjevačka 1., pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 319-688
faks: (036) 334-231
www.franjevc-mostar.info
zupasvpetraipavla@gmail.com

Bratstvo

fra Jozo Grbeš
provincijal

fra Danko Perutina
gvardijan, župnik, definator
dperutina@gmail.com

fra Mijo Križanac
časni brat

fra Ivan Bebek
de familia

fra Ljubo Lebo st.
ispovjednik

fra Svetožar Kraljević
ž. vikar, voditelj Dompesa, pomoćni odgojitelj
postulanata
fr.svetožar@gmail.com

fra Ante Marić
sam. ekonom, ž. vikar, provincijski knjižničar
fraante.marić@tel.net.ba

fra Ante Tomas
pomoćnik arhivara za fototeku
ante.tomas@gmail.com

fra Marko Jurić
ž. vikar
fra.markojuric@gmail.com

fra Robert Jolić
ž. vikar, arhivar Provincije
rjolic@tel.net.ba

fra Ante Kelava
ž.vikar duh., duh. asistent OFS-a
ante.kelava1@gmail.com

fra Stanko Ćosić
tajnik Provincije, odgojitelj postulanata, ž. vikar
stenx84@gmail.com

fra Tomislav Crnogorac
ž. vikar, duh. asistent Frame
tomo.crnogorac30@gmail.com

fra Alen Barać
časni brat

fra Fran Ćorić
ž. vikar
fr.coric@gmail.com

fra Mario Kvesić
časni brat

Kuće i župe samostanskog okružja

1. ČERIN – Župa sv. Stjepana
88 265 Čerin
tel./faks: (036) 652-139
zupni.ured-cerin@tel.net.ba

fra Velimir Bagavac
župnik, duh. asistent Frame
velimirbagavac@yahoo.com

fra Tomislav Sablje
ž. vikar
tomislavsablje@gmail.com

fra Stjepan Neimarević
ž. vikar

fra Branimir Novokmet
ž. vikar
fbranekmet@gmail.com

2. ČITLUK – Župa Krista Kralja
88 260 Čitluk
tel.: (036) (036) 642-540; 643-710
faks: (036) 640-018
zupa.citluk@tel.net.ba

fra Miro Šego
župnik, vikar Provincije, duh. asistent OFS-a
miro.sego1@tel.net.ba

fra Ivan Slišković
ž. vikar, duh. asistent Frame
ivan.slija@gmail.com

fra Slaven Tomić, OFM
ž. vikar
slaventomic@gmail.com

3. GORANCI – Župa Uznesenja BDM
88 000 Mostar
tel.: (036) 381-102

fra Ivan Ivanda
župnik
ivan.ivanda@gmail.com

4. GRADNIĆI – Župa sv. Blaža
88 260 Čitluk
tel./faks: (036) 642-006

fra Nikola Rosančić
župnik, duh. asistent OFS-a i Frame
nikolarosancic@gmail.com

5. MEĐUGORJE – Župa sv. Jakova apostola
Gospin trg 1
88 266 Međugorje
tel.: (036) 650-206; 650-310, 651-333
faks: (036) 651-444
www.medjugorje.hr

Adresar

fra Zvonimir Pavičić
župnik, duh. asistent OFS-a
zvonimir.pavicic@gmail.com

fra Ivan Dugandžić
ž. vikar
fra.ivan.dugandzic@gmail.com

fra Karlo Lovrić
ž. vikar
karlo.lovric@medjugorje.hr

fra Slavko Soldo
ž. vikar
slavko.soldo.ss@gmail.com

fra Jozo Grubišić
ž. vikar
jozo34095@gmail.com

fra Dragan Ružić
ž. vikar, ravnatelj Majčina sela
druzic@libero.it

fra Josip Marija Katalinić
časni brat

fra Jure Barišić
ž. vikar, ekonom provincije
jure.barisic79@gmail.com

fra Antonio Primorac
ž. vikar
toniprimorac3@gmail.com

fra Ivan Hrkać
ž. vikar
ivan.hrkac.fra@gmail.com

fra Marin Mikulić
ž. vikar, duh. asistent Frame
mmikulic429@gmail.com

Samostan školskih sestara franjevk
Donji Barači 8
88 266 Međugorje
tel./faks: (036) 651 - 578

Duhovnik
fra Tomislav Pervan
tomislav.pervan@tel.net.ba

**4. ŠIROKI BRIJEG –
SAMOSTAN UZNESENJA BDM**
Kardinala A. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel.: (039) 702-900
faks: (039) 702-935

Uprava
fra Ivan Marić ml., gvardijan
fra Augustin Čordaš, vikar
fra Ante Penava, ekonom

Župa Uznesenja BDM
Kardinala A. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
faks: (039) 702-936

Bratstvo

fra Ivan Marić ml.
gvardijan, župnik
maric.iko@gmail.com

fra Dane Karačić
ž. vikar
fradanek@gmail.com

fra Ante Penava
sam. ekonom, ž. vikar
tonipenava@gmail.com

fra Stanko Banožić
ž. vikar
stanko.banozic@hotmail.com

fra Valentin Vukoja
ž. vikar
metaljke@gmail.com

fra Miljenko Mića Stojić
vicepostulator, ž. vikar
www.miljenko.info

fra Augustin Čordaš
ž. vikar
gusta432@gmail.com

fra Džoni Dragić
ž. vikar
dzoni_mo@hotmail.com

fra Franjo Ćorić
ž. vikar, duh. asistent Frame
frafranjocoric@gmail.com

fra Ivan Crnogorac
ž. vikar
ivan.crnogorac73@gmail.com

fra Željko Tomić
đakon
zeljko20016@gmail.com

**FRANJEVAČKI MUZEJ I GALERIJA
ŠIROKI BRIJEG**
Kardinala Al. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel/faks: (039) 702-922; 705-816
franjevacka.galerija@gmail.com

www.fmg-sb.com
Ravnatelj: Gvardijan samostan Široki Brijeg

Kuće i župe samostanskoga okružja

1. POSUŠJE - Župa Bezgrješnog začeca BDM
88 240 Posušje
tel.: (039) 681-052
faks: (039) 680-79

fra Mladen Vukšić
definitor, župnik
framladenvuksic@gmail.com

fra Ante Leko
ž. vikar

fra Ivan Landeka st.
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
ivan.landeka@tel.net.ba

fra Jozo Hrkać
ž. vikar, područni asistent Frame
jozohrkac@gmail.com

fra Robert Pejičić
ž. vikar
fr.robertpejicic@gmail.com

fra Alojzije Slavko Anđelić, OFM
ž. vikar
fr.alojzije@gmail.com

**FRANJEVAČKI MUZEJ
„U KUĆI OCA MOJEGA“**
Trg fra Grge Martića 1, 88 240 Posušje
tel: (039) 685 – 295

2. IZBIČNO – Župa sv. Josipa Radnika
88 220 Široki Brijeg
tel./faks: (039) 719-500

fra Robert Kiš
župnik
zupniuredizbicno@gmail.com

3. KOČERIN – Župa sv. Petra i Pavla
88 226 Kočerin
tel.: (039) 711-300

fra Mario Knezović
župnik, duh. asistent Frame
fra.mario@tel.net.ba

fra Velimir Mandić
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
velimir.mandic@tel.net.ba

4. LJUTI DOLAC – Župa sv. Ane
88 223 Ljuti Dolac
tel./faks: (039) 713-169
zupniuredljutidolac@gmail.com

fra Ignacije Alerić
župnik
ignacije.aleric@gmail.com

5. POLJA, MASNA LUKA – Kuća molitve
Kapelanija sv. Ilije Proroka
p.p. 42
88 240 Posušje
tel./faks: (039) 718-100

fra Josip Vlašić
kapelan Polja, voditelj
josipvl@gmail.com

fra Marko Galić
časni brat, provincijski krojač
galicmarko13@gmail.com

fra Ante Mitar

6. POSUŠKI GRADAC – Župa sv. Franje Asiškog
88 243 Broćanac
tel./faks: (039) 694-321
www.posuski-gradac.com

fra Petar Drmić
župnik, duhovni asistent OFS-a
petar.drmic@tel.net.ba

7. RAKITNO – Župa sv. Ivana Krstitelja
88 245 Rakitno
tel.: (039) 692-126
faks: (039) 692-533

fra Vlatko Soldo
župnik
vladosoldo25@gmail.com

8. RASNO – Župa sv. Franje Asiškog
88 342 Dužice
tel.: (039) 712-555

fra Stipe Biško
župnik
stipe.bisko@gmail.com

**5. TOMISLAVGRAD – SAMOSTAN
SV. ĆIRILA I METODA**
Trg fra Mije Ćuića 1
80 240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-091; 352-447
faks: (034) 352-808
www.samostan–tomislavgrad.info

Uprava
fra Bože Milić, gvardijan
fra Hrvoje Miletić, vikar
fra Hrvoje Miletić, ekonom

Župa sv. Mihovila Arkandela
Trg fra Mije Ćuića 1
80 240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-091; 352-447
faks: (034) 352-808

Bratstvo

fra Bože Milić
gvardijan
boze.milic@gmail.com

fra Hrvoje Miletić
župnik, sam. ekonom, sam. vikar,
duh. asistent OFS-a
miletichrvoje@yahoo.com

fra Ante Ivanković
de familia

fra Gabrijel Mioč
ž. vikar

fra Luka Zorić
de familia
zoricluka654@gmail.com

fra Ante Pranjić
ž. vikar
a.pranjic@gmx.net

fra Josip Jolić
de familia
jozo.jolic@tel.net.ba

fra Stjepan Martinović
ž. vikar
stjepan.martinovic61@gmail.com

fra Radomir Krišto
časni brat

fra Mate Tadić
ž. vikar
mathetaus@gmail.com

fra Nikola Jurišić
ž. vikar, duhovni asistent Frame
njurisic992@gmail.com

fra Ante Begić
đakon
antebbegic@gmail.com

FRANJEVAČKI MUZEJ TOMISLAVGRAD
Trg Mije Ćuića 2
80 240 Tomislavgrad
Ravnatelj: Gvardijan samostana Duvno

Kuće i župe samostanskoga okružja

1. BUKOVICA – Župa sv. Franje Asiškog
80 243 Mesihovina
tel./faks: (034) 316-054

fra Stipe Marković
župnik
markovicstipe52@gmail.com
bukovicazupa@gmail.com

fra Jozo Radoš
ž. vikar, ravnatelj „Kapi ljubavi“

2. KONGORA – Župa Presv. Srca Isusova
80 244 Kongora
tel/fax: (034) 365-600
zupni.ured.kongora@tel.net.ba

fra Mario Ostojić
župnik, vojni kapelan
mario.ofm@gmail.com

3. ROŠKO POLJE – Župa sv. Ivana Krstitelja
80 247 Roško Polje
tel./faks: (034) 369-105

fra Mladen Rozić
župnik
mladen.rozic@tel.net.ba

4. SEONICA – Župa Uznesenja BDM
80 343 Mesihovina
tel.: (034) 368-043

fra Sretan Ćurčić
župnik, duh. asistent Frame
sretan.curcic@tel.net.ba

5. ŠUICA – Župa sv. Ante Padovanskog
80 249 Šuica
tel.: (034) 367-100

fra Anthony Burnside
župnik, duh. asistent Frame
asburnsi@bih.net.ba

HRVATSKA

Pozivni telefonski broj 00385
1. BADIJA – SAMOSTAN UZNESENJA BDM
pp 102
20 260 Korčula
tel.: +385-20-712-566
faks: +385-20-711-561

fra Ivan Sesar
upravitelj samostana Badija,
delegat Provincije za zaštitu maloljetnika
i ranjivih odraslih osoba
isesar21@outlook.com

2. SLANO – SAMOSTAN SV. JERONIMA
Slanskih pomoraca 4
20 232 Slano
tel./faks: (020) 871-277

1. Slano
Slanskih pomoraca 4
20 232 Slano
tel./faks: (020) 871-277
samostan.slano@gmail.com

fra Stipan Klarić
gvardijan, župnik
stipanklaric@gmail.com

fra Ante Medić
de familia
ante.medic350@gmail.com

fra Mijo Pinjuh
fra_mico@bluewin.ch

fra Stipe Pervan
de familia

fra Damjan Perić
časni brat, vikar, ekonom
rujan.kuk.@gmail.com

2. Ošlje
tel.: 020 / 752-655
20 205 Topolo

fra Stipan Šarić
župni upravitelj: Ošje i Topolo
stipansaric@gmail.com

fra Ivan Marić st.
župni upravitelj: Smokovljani i Lisac
imaric1967@gmail.com

3. OREBIĆ - SAMOSTAN UZNESENJA BDM
Celestinov put 6 - 20250 OREBIĆ
tel. 020 - 713 075

fra Šimun Romić
upravitelj samostana
simonrezani@gmail.com

fra Milan Jukić
časni brat, čuvar muzeja i galerije
fra Venancije Malić

**4. ZAGREB – SAMOSTAN
BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BDM**
Avenija Gojka Šuška 2
10 040 Zagreb-Dubrava
tel.: (01) 29-11-931
faks: (01) 29-11-935
www.herc-fra3.net

Uprava
fra Slaven Brekalo, gvardijan
fra Ante Bekavac, sam. vikar
fra Ante Bekavac, sam. ekonom

Bratstvo

fra Slaven Brekalo
gvardijan

fra Josip Serdo Ćavar
odgojitelj bogoslova
serdjo_cavar@yahoo.com

fra Šimun Oreč
ispovjednik
fr.simun.orec@gmail.com

fra Slavko Antunović
ispovjednik

fra Jozo Zovko
ispovjednik
padre.jozo@gmail.com

fra Zoran Senjak
ispovjednik
zo.senjak@gmail.com

fra Ante Bekavac
ispovjednik, profesor, sam. vikar
antebekavac@gmail.com

fra Ivica Zovko
KUĆA SV. FRANJE
Dom za starije i nemoćne osobe
Sv. Izidora 5, Odra
10 020 Novi Zagreb
trajni đakon, na liječenju
ivica.zovko@zg.t-com.hr

fra Renato Galić
pomoćni odgojitelj bogoslova, duh. asistent Frame
renatogalic26@gmail.com

fra Alen Pajić
alen.pajic88@gmail.com

GOSPIČKO-SENJSKA BISKUPIJA

fra Draženko Tomić
župnik župe Uznesenja BDM u Brinju i exurrendno
upravitelj župa Sv. Antuna Padovanskog u Letincu i
Sv. Ivana Krstitelja u Lipicama.
drazenko_t@yahoo.com

BRAĆA U ZAPADNOJ EUROPI

AUSTRIJA

Pozivni telefonski broj 0043

Župe

1. MARIA SAAL
Tanzenberg 1
9063 MARIA SAAL

fra Franjo Vidović
profesor, rektor, župnik
franjo.vidovic@tanzenberg.com

ITALIJA

Pozivni telefonski broj 0039

Via Merulana 124 B
00185 ROMA

fra Miljenko Šteko
gvardijan Međunarodnog zavoda Antonianum u
Rimu – Collegium S. Antonii Patavini in Urbe
guardcisa@gmail.com
Tel. +39 06 70373470
miljenko.steko@medjugorje.hr

fra Perica Ostojić
student
pegaostojic@gmail.com

fra Vjekoslav Milićević
tajnik Generalnog ministra
fravjekom@yahoo.com

NJEMAČKA

Pozivni telefonski broj 0049

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

1. AUGSBURG

Alte Gasse 15-A
86152 Augsburg
tel.: (0821) 519-802; 581-839
faks: (0821) 582-702
www.hkm-augsburg.de

fra Ivan Čilić
voditelj misije
ICilic@gmx.de

fra Mate Logara
kapelan u misiji
matelogara@yahoo.com

fra Tomislav Puljić
misionar
tomislavpuljic@yahoo.com

2. NERSINGEN

NEU – ULM
Alte Landstr. 3
89 278 NERSINGEN
tel.: 0049 – 7308 - 7734
www.hkm-neu-ulm.webnode.com

fra Ivan Leutar
voditelj misije
leutar@a1.net

3. SINGEN-VILLINGEN

Rielasingerstr. 41
78224 Singen
tel: (07731) 66-353
fax: +49 – 7731 – 749 – 464.
www.hkmsingenvillingen.de
info@hkmsingenvillingen.de
stan: Pfarrhaus St. Nikolaus, Singenerstrasse 14
78315 Böhringen Radolfzell

fra Robert Crnogorac
voditelj misije
robert.crnogorac@gmx.de

ŽUPE

AUGSBURG

Inningerstrasse 29
86179 AUGSBURG
tel.: (0821) 881-103; faks: (0821) 883-254

fra Mate Čilić
župnik
mate.cilic@bistum-augsburg.de

TÜBINGEN

Wilhelmsstift Tübingen
Collegiumsgasse 5
72070 Tübingen

fra Ivan Penavić
student
ivanpenavic@gmail.com

ŠVICARSKA

Pozivni telefonski broj 0041

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

1. AARAU

Bahnhofplatz 1
5400 BADEN
tel.: 062-8220474
faks: 062-8225775

fra Niko Leutar
voditelj misije
Tödistrasse 21
5430 WETTINGEN
nleutar@bluewin.ch

2. BASEL

Waldenburgerstrasse 32
CH - 4052 Basel
Tel: 0041 61 692 76 40
petar.topic@bluewin.ch

fra Petar Topić
povratak u Provinciju

3. BERN

Quartiergasse 12
3013 Bern
tel.: (031) 331-56-52
faks: (031) 332-12-48
www.hkm-bern.com

fra Antonio Šakota
voditelj misije
tonisakota@gmail.com

fra Gojko Zovko
goja.z@bluewin.ch

4. FRAUENFELD

Klösterliweg 7
8500 Frauenfeld
mob.: +41 79 101 42 84
hkmfrauenfeld@bluewin.ch
www.hkm-frauenfeld.ch

fra Mika Stojić
voditelj misije
mika.stojic@gmail.com

5. GRAUBÜNDEN

Kath. Kroatenmission
Postfach 307
7004 Chur

fra Zlatko Ćorić
voditelj misije
z.zlatko7@gmail.com

6. LAUSANNE - WALLIS

Terbinerstr. 51a
CH - 3930 Visp

fra Vladimir Ereš
fra.vlado@gmx.ch

7. LUZERN

Hrvatska katolička misija
Kath. Kroatenmission
Matthofring 2/4
CH - 6005 Luzern
Tel.: 0041 41 360 04 47; 041 360 15 04
www.hkm-luzern.ch
hkm.luzern@bluewin.ch

fra Branko Radoš
voditelj misije
branko.rados@gmx.ch
Mob.: 0041 79 541 35 08

8. SOLOTHURN

HKM Solothurn
Reiserstrasse 83
CH-4600 Olten
tel: 0041-62-2964100
faks: 0041-62-294101

fra Šimun Ćorić
voditelj misije
s_coric@bluewin.ch

9. ST. GALLEN

Paradiesstrasse 38
9000 St. Gallen
tel.: (071) 277-83-31
faks: (071) 277-83-36
info@hkm-stgallen.ch;
www.hkm-stgallen.ch

fra Marinko Šakota
voditelj misije
marinko.sakota@medjugorje.hr

10. TICINO

Al Mai 18
6528 Camorino
tel.: (091) 840-23-06
faks: (091) 840-29-05

fra Slaven Mijatović
voditelj misije
slavenmijatovic777@gmail.com

11. ZUG
Landhausstr. 15
6340 Baar Zg
tel.: (041) 767-71-43
faks: (041) 767-71-44
hkm@zg.kath.ch

fra Vine Ledušić
voditelj misije
vineledui@yahoo.it

Langgasse 18
6340 Baar Zg
tel.: (041)763-11-86
mob.: 0041/799391393
slavko.antun@gmail.com
slavko.antunovic@ka.htnet.hr

12. ZÜRICH
Kroatische kath. Mission – Zürich
Schlossgasse 32
8003 Zürich
tel.: (044) 455-80-60
faks: (044) 461-19-39
hkm.zuerich@bluewin.ch; www.hkmzuerich.ch

fra Ivan Prusina
voditelj misije
ivan.prusina@bluewin.ch

fra Goran Azinović
misionar
azinus@gmail.com

fra Iko Skoko
misionar
ikoskoko@gmail.com

ŽUPE

1. NETSTAL, GI
Kreuzbühlstr. 9
8754 NETSTAL, GI
tel.: (055) 640-17-75
faks: (055) 640-57-03

fra Ljubo Leko
župnik župe Netstal i ž. upravitelj župe Glarus
ljubo.leko@bluewin.ch

BRAĆA U KUSTODIJI

Hrvatska franjevačka kustodija Svete Obitelji
4848 South Ellis Avenue
Chicago, IL 60615
773-536-0552
kustos: fra Marko Puljić-Vlahić, OFM
markopofm@gmail.com
chicagoofm@gmail.com
www.crofranciscans.com

FRANJEVAČKI SAMOSTAN SV. ANTE
4848 South Ellis Avenue
Chicago, IL 60615
773-373-3463
chicagoofm@gmail.com

fra Josip Nenad Galić, OFM
gvardijan
josephgalic@aol.com

fra Marko Puljić-Vlahić, OFM
markopofm@gmail.com

fra Pavao Maslač, OFM
pmaslach1951@gmail.com

fra Lawrence Frankovich, OFM
lafranofm@aol.com

fra Zvonimir Kutleša, OFM
zkutlesa@yahoo.ca

fra Vinko Baćak, OFM
đakon
cikitg@gmail.com

fra Danijel Sentić
bogoslov
danijel.sentic@hotmail.com

fra Jakov Jure Nikolić
bogoslov
jure.rkz@gmail.com

HRVATSKI ETNIČKI INSTITUT
4851 South Drexel Boulevard
Chicago, IL 60615
773-536-0552

fra Antonio Musa, OFM, ravnatelj
fr.antoniomusa@gmail.com
hei@dijaspora.hr
www.croatian-institute.org

HRVATSKA ŽUPA SV. ĆIRILA I METODA
502 West 41st Street
Cardinal Stepinac Place
New York, NY 10036
Tel: (212) 563-3395
Fax: (212) 868-1203

fra Nikola Pašalić, OFM
župnik
kuca502@gmail.com

fra Lovro Šimić, OFM
župni vikar
fralovro13@gmail.com

HRVATSKA ŽUPA SV. JERONIMA
2823 South Princeton Avenue
Cardinal Stepinac Way
Chicago, IL 60616
Tel: (312) 842-1871
Fax: (312) 842-6427
stjeromecroatian@gmail.com
www.stjeromecroatian.org

fra Antonio Musa, OFM
župnik
fr.antoniomusa@gmail.com

fra Gabrijel Škibola, OFM
župni vikar
gabrijelskibola@gmail.com

HRVATSKA ŽUPA SRCA ISUSOVA
2864 East 96th St.
Chicago, IL 60617
Phone: (773) 768-1423
Fax: (773) 768-3750

fra Stephen Bedenikovich, OFM
župnik
sbofm26@comcast.net
www.sacredheartcroatian.org

fra Luka Ćorić, OFM
župni vikar
lukacoric25@gmail.com

HRVATSKA MISIJA BL. ALOJZIJA STEPINCA
6346 NORTH Ridge Avenue
Chicago, IL 60660
Tel: (773) 262-0535
Fax: (773) 262-4603

fra Dražan Boras, OFM
župnik
brljica@yahoo.com
www.blessedstepinac.com

HRVATSKA ŽUPA SRCA ISUSOVA
917 North 49th Street
Milwaukee, WI 53208-3017
Phone: 414-774-9418
Fax: 414-774-7406

fra Dragan Bolčić, OFM
župnik
draganbolcic@gmail.com
www.sacredheartmilwaukee.org

HRVATSKA ŽUPA SV. JOSIPA
2112 South 12th Street
St. Louis, MO 63104
Tel: (314) 771-0958
Fax: 314-771-0958

fra Stjepan Pandžić, OFM
župnik
fr.pandzic@gmail.com

KANADA

HRVATSKO FRANJEVAČKO SREDIŠTE I ŽUPA KRALJICE MIRA
9118 Winston Churchill Boulevard
Norval, ON, L0P 1K0
Tel: 905-456-3203
Fax: 905-450-8771
cfcnorval@gmail.com
www.norvalqueenofpeace.com

Adresar

fra Robert Kavelj, OFM
župnik
kaveljlith@gmail.com

fra Stipe Rotim, OFM
župni vikar
stipe.rotim13@gmail.com

fra Ljubo Branimir Lebo, OFM
župni vikar
ljubo@cogeco.net

HRVATSKA ŽUPA SV. OBITELJI

180 Schweitzer Street
Kitchener, ON, N2K 2R5
Tel: (519) 743-7121
Fax: (519) 571-0115

fra Veselko Kvesić, OFM
župnik
vkvesic61@gmail.com

HRVATSKA ŽUPA SV. LEOPOLDA MANDIĆA

2889 Westminster Drive
London, ON N6N 1L7
Tel: (519) 681-8472;
Fax: (519) 681-2120

fra Ivica Majstorović, OFM
župnik
frivicam@hotmail.com

HRVATSKA ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOGA

1701 Turner Road
Windsor, Ont. N8W 3J9
Tel. 519-252-6871

fra Miro Grubišić, OFM
župnik
framiro@sentex.ca

HRVATSKA ŽUPA SV. NIKOLE TAVELIĆA

4990 Place de la Savane
Montreal, Quebec, H4P 1Z6
Tel: 514 -739-7497
Fax: 514 -737-6803

fra Stipe Renić, OFM
župnik
stiperenic@yahoo.com
croatianchurchmtl@gmail.com
www.croatianchurchmtl.ca

CONGO

La province St Benoit l'Africain

Av. Likasi 636, Lubumbashi
R.D. Congo

fra Pero Čuić
pperocuic@yahoo.fr

SVETA ZEMLJA

Terra Sancta College
2. Keren Hayesod Street
P.O.B. 871
91008 Jerusalem
ISRAEL

fra Željko Barbarić
zeljkobarbaric@gmail.com

